

Zdravotně
sociální fakulta
Faculty of Health
and Social Sciences

Jihočeská univerzita
v Českých Budějovicích
University of South Bohemia
in České Budějovice

Činnost Policie České republiky v době nouzového stavu

Bakalářská práce

Studijní program: **OCHRANA OBYVATELSTVA**

Autor: Miluše Fourová

Vedoucí práce: Ing. Libor Líbal

České Budějovice 2022

Prohlášení

Prohlašuji, že svoji diplomovou práci s názvem **Činnost Policie České republiky v době nouzového stavu** jsem vypracovala samostatně pouze s použitím pramenů v seznamu citované literatury.

Prohlašuji, že v souladu s § 47b zákona č. 111/1998 Sb. v platném znění souhlasím se zveřejněním své diplomové práce, a to v nezkrácené podobě elektronickou cestou ve veřejně přístupné části databáze STAG provozované Jihočeskou univerzitou v Českých Budějovicích na jejích internetových stránkách, a to se zachováním mého autorského práva k odevzdanému textu této kvalifikační práce. Souhlasím dále s tím, aby toutéž elektronickou cestou byly v souladu s uvedeným ustanovením zákona č. 111/1998 Sb. zveřejněny posudky školitele a oponentů práce i záznam o průběhu a výsledku obhajoby bakalářské/diplomové práce. Rovněž souhlasím s porovnáním textu mé bakalářské/diplomové práce s databází kvalifikačních prací Theses.cz provozovanou Národním registrem vysokoškolských kvalifikačních prací a systémem na odhalování plagiátů.

V Českých Budějovicích dne 1. května 2022

.....

podpis

Poděkování

Touto cestou bych chtěla velmi poděkovat vedoucímu práce Ing. Liboru Líbalovi za jeho trpělivost, laskavý přístup, vstřícnost, ochotu a cenné připomínky a rady při zpracování této bakalářské práce. Dále bych chtěla poděkovat kolegům napříč různými odděleními Policie České republiky územních odborů Klatovy, Domažlice, České Budějovice a Cheb za spolupráci při vyplňování dotazníků.

Činnost Policie České republiky v době nouzového stavu

Abstrakt

Bakalářská práce řeší problematiku Policie České republiky, jejího postavení v rámci Integrovaného záchranného systému a jejího plnění úkolů za běžného stavu a následně v případě vyhlášení nouzového stavu, který byl vyhlášen v souvislosti s pandemií onemocnění Covid-19. Práce se dělí na dvě části, první část je teoretická a druhá je praktická.

Teoretická část práce je rozdělena na několik kapitol a podkapitol, přičemž teoretická část bakalářské práce charakterizuje Integrovaný záchranný systém, popisuje jeho činnost při vzniku mimořádné události a vyjmenovává a popisuje jeho základní složky, kdy nejvíce je tato část věnována Policii České republiky. Ohledně Policie České republiky jsou v teoretické části popsány důležité aspekty, týkající se například charakteristiky této složky, její skladby nebo plnění základních úkolů. V souvislosti pak s těmito úkoly, obsahuje poslední část teoretické části problematiku vyhlášených nejvýznamnějších nouzových stavů v České republice, kdy jsou jmenovány všechny vyhlášené nouzové stavy v souvislosti s pandemií Covid-19 a s nimi související zavedená opatření v rámci Policie České republiky.

V praktické části byl proveden výzkum pomocí dotazníkového šetření, kdy tento dotazník byl určen pro příslušníky Policie České republiky. Cílem dotazníku bylo zjistit, zda policie České republiky zvládla situaci, která přišla v souvislosti s pandemií onemocnění Covid-19 a zda tato situace měla vliv na výkon služby a na službu vykonávající policisty. Dotazníkové šetření bylo rozpracováno do grafů a obrázků a získané informace byly interpretovány a podrobněji rozepsány v diskusi. Z dotazníkového šetření vyplynulo, že Policie České republiky díky policistům, kteří jsou pevnou základnou této složky a k nastalé krizové situaci v souvislosti s pandemií Covid-19 přistupovali s velkým respektem, zvládla čelit pandemii Covid-19 ať už na úrovni interní a personální, tak i vůči napjaté atmosféře, která panovala mezi veřejností. Byť policisté vnímali jistou obavu, zejména ozdraví svých blízkých a chyběl po přijetí režimových opatření kontakt s ostatními kolegy, díky svým osobnostním předpokladům, na základě kterých byli přijati do služebního poměru, na sobě psychický dopad nepocíťovali a nově přichozí situace byla zvládnutá s naprostou profesionalitou.

Klíčová slova

Integrovaný záchranný systém; mimořádná událost; krizová situace; záchranné a likvidační práce; Policie České republiky; Covid-19

Activities of the Police of the Czech Republic in times of emergency

Abstract

The bachelor's thesis addresses the issues of the Police of the Czech Republic, its position within the Integrated Rescue System and its performance in the normal state and subsequently in the event of a state of emergency, which was declared in connection with the Covid-19 pandemic. The work is divided into two parts, the first part is theoretical and the second is practical.

The theoretical part of the thesis is divided into several chapters and subchapters, while the theoretical part of the bachelor thesis characterizes the Integrated Rescue System, describes its activities in the event of an emergency and lists and describes its basic components, most of which is devoted to the Police of the Czech Republic. Regarding the Police of the Czech Republic, the theoretical part describes important aspects, such as the characteristics of this component, its composition or the performance of basic tasks. In connection with these tasks, the last part of the theoretical part contains the issue of the declared most important emergencies in the Czech Republic, which lists all the declared emergencies in connection with the Covid-19 pandemic and related measures within the Police of the Czech Republic.

In the practical part, the research was carried out using a questionnaire survey, which was intended for members of the Police of the Czech Republic. The aim of the questionnaire was to find out whether the police of the Czech Republic managed the situation that arose in connection with the Covid-19 pandemic and whether this situation affected the performance of the service and the service of the performing police. The questionnaire survey was developed into graphs and pictures and the information obtained was interpreted and described in more detail in the discussion. The questionnaire survey showed that the Police of the Czech Republic, thanks to the police officers who are a solid

base of this unit and approached the crisis situation in connection with the Covid-19 pandemic with great respect, managed to face the Covid-19 pandemic, both internally and personnel. to the tense atmosphere that prevailed among the public. Although the police perceived a certain concern, especially the recovery of their loved ones and lacked contact with other colleagues after the regime measures were adopted, they did not feel psychologically affected due to their personal preconditions on the basis of their recruitment and the new situation was handled with complete professionalism.

Key words

Integrated rescue system; extraordinary event; Crisis situation; rescue and liquidation work; Police of the Czech Republic; Covid-19

Obsah

Úvod.....	10
Teoretická část	11
1.1 Integrovaný záchranný systém.....	11
1.1.1 Řízení záchranných a likvidačních prací	12
1.1.2 Základní složky Integrovaného záchranného systému	13
1.1.3 Ostatní složky Integrovaného záchranného systému	14
1.2 Hasičský záchranný sbor České republiky.....	14
1.2.1 Oddělení IZS.....	15
1.2.2 Oddělení operačního a informačního střediska	16
1.3 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje	16
1.4 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby	17
1.5 Policie České republiky.....	18
1.5.1 Charakteristika Policie České republiky	19
1.5.2 Organizace a řízení Policie	19
1.5.3 Krajská ředitelství policie	20
1.5.4 Opěrné legislativní normy pro Policii České republiky.....	21
1.5.5 Úkoly Policie České republiky	22
1.5.6 Služba pořádkové policie.....	23
1.5.7 Základní útvar pořádkové policie	24
1.5.8 Významné krizové stavy a související činnost Policie České republiky ..	26
1.5.9 Nouzový stav v České republice 12.3.2020 - 17.5.2020	27
1.5.10 Nouzový stav v České republice 5.10. 2020-14.2.2021	28
1.5.11 Nouzový stav v České republice 14.2.-27.2 2021, 27.2.2021-11.4.2021 .	29
1.5.12 Nouzový stav v České republice 26. 11. 2021-25. 12. 2021	30
1.5.13 Shrnutí činnosti policie v době nouzového stavu	30

2	Cíl práce, výzkumná otázka.....	31
2.1	Cíl práce	31
2.2	Výzkumná otázka.....	31
3	Operacionalizace.....	32
4	Metodika	33
5	Výsledky	35
5.1	Vyhodnocení dotazníkového průzkumu	35
6	Diskuze	55
7	Závěr	63
	Seznam literatury	64
	Seznam obrázků.....	67
	Přílohy.....	68
	Seznam zkratk	73

Úvod

Tématem bakalářské práce je Činnost Policie České republiky v době nouzového stavu. Policie České republiky je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem, který slouží veřejnosti a jejím nejzákladnějším úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku, chránit veřejný pořádek a předcházet trestné činnosti. Opěrnou právní normou pro činnost policie je zákon číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Zájemci o vstup do řad policistů jsou přijímáni dle zákona číslo 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, podle kterého dále zařazeni, po splnění určitých kritérií, do služebního poměru. Mezi základními kritérii pro přijetí do služebního poměru je psychická způsobilost osoby, která projeví o práci policisty zájem. Silná psychická odolnost je pro policistu velmi důležitá, neboť policie je i jednou ze základních složek Integrovaného záchranného systému, z čehož jí plyne i spousta dalších úkolů a povinností. V Integrovaném záchranném systému má policie složitější postavení než Hasičský záchranný sbor nebo Záchraná služba, protože policie je veřejností vnímána převážně jako represivní složka, nehledě na to, že u části veřejnosti přetrvává stále negativní postoj vůči policii již z dob normalizace. V jakémkoliv období je od policie očekáváno, že své úkoly bude plnit i nadále ve stejném standardu. Za jakékoliv situace, ať už se jedná o běžný stav nebo stav, který si vyžaduje nenadálá mimořádná situace, musí být policie připravena zareagovat s minimálním prodlením. Tato připravenost tkví jak v legislativní podpoře, tak i v materiální a technické vybavenosti. Období pandemie, která postihla celý svět, bylo zkouškou všech. Bez rozdílu profese si spousta profesionálů v řadách Integrovaného záchranného systému sáhla pomyslně na dno, ať už z pohledu pracovního nebo osobního života. Ne jedno pracoviště bylo nuceno zavést změny v podstatě ze dne na den tak, aby dopady na pomoc občanů byly co nejmenší.

Toto téma jsem zvolila s ohledem na výkon mého povolání, neboť jsem již několik let členem ozbrojeného bezpečnostního sboru. Cílem mé práce je zhodnotit, zda byla policie připravena na změny související s příchodem pandemie Covid-19, zda příchod pandemie a vyhlášení nouzového stavu ovlivnilo výkon služby a jak celou situaci zvládli samotní policisté.

1 Teoretická část

Teoretická část bakalářské práce charakterizuje Integrovaný záchranný systém, jeho činnost při vzniku mimořádné události a vyjmenovává a popisuje jeho základní složky, přičemž nejvíce je teoretická část věnována Policii České republiky. Co se Policie České republiky týče, jsou v teoretické části popsány důležité aspekty, týkající se například charakteristiky této složky, její skladby nebo plnění základních úkolů. V souvislosti pak s výše uvedeným, obsahuje poslední část teoretické části problematiku vyhlášených nejvýznamnějších nouzových stavů v České republice, a hlavně všechny vyhlášené nouzové stavy v souvislosti s pandemií Covid-19 a s nimi související reakce a zavedená opatření v rámci Policie České republiky.

1.1 Integrovaný záchranný systém

Integrovaný záchranný systém (dále jen IZS) je v současné podobě právně vymezený, otevřený systém koordinace a spolupráce základních a ostatních složek IZS, předurčený k likvidaci každodenních událostí. Je součástí systému vnitřní bezpečnosti státu a podílí se na naplňování ústavního práva občanů na poskytnutí pomoci v případě ohrožení zdraví nebo života ze strany státu (Kroupa, Říha, 2011). Právní normou pro IZS je zákon č. 239/2000 Sb., o integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů. V zákoně je přímo definováno, jakou pravomoc a působnost mají orgány státní správy a samosprávy, práva a povinnosti fyzických a právnických osob při přípravě a při záchranných a likvidačních pracích při vzniku mimořádné události. Mimořádnou událostí se rozumí škodlivé působení sil a jevů vyvolaných činností člověka, přírodními vlivy, a také havárie, které ohrožují život, zdraví, majetek nebo životní prostředí a vyžadují provedení záchranných a likvidačních prací (§ 1, zákon č. 239/2000 Sb.). Záchrannými pracemi se rozumí všechny činnosti, které zabrání k dalšímu vzniku a šíření rizika a likvidační práce navazují na záchranné, přičemž dochází k odstranění následků, způsobených mimořádnou událostí.

Právním řádem jsou definovány tyto krizové stavy: stav nebezpečí, nouzový stav, stav ohrožení státu a válečný stav. Základními kritérii pro to, který krizový stav bude vyhlášen, jsou druh mimořádné události, rozsah postižení a velikost postiženého území. Po vyhlášení krizového stavu vstupují do řešení dané krizové situace orgány krizového

řízení. Tyto orgány vzniklou krizovou situaci řeší s použitím krizových opatření, jež jsou stanoveny krizovým zákonem (Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, 2015). Krizovou situací se rozumí mimořádná událost podle zákona o integrovaném záchranném systému, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (dále jen „krizový stav“) (Zák. č. 240/2000 Sb.). Stav nebezpečí vyhláší hejtman kraje nebo primátor hl. m. Prahy, nouzový stav vyhláší předseda vlády ČR, případně vláda ČR pro celý stát nebo omezené území v případě živelních pohrom, ekologických nebo průmyslových havárií, nehod nebo jiného nebezpečí, které ve značném rozsahu ohrožují životy, zdraví nebo majetkové hodnoty anebo vnitřní pořádek a bezpečnost. Doba trvání nouzového stavu je omezena na nejvýše 30 dnů a tuto lhůtu lze prodloužit jen se souhlasem Poslanecké sněmovny Parlamentu ČR (Zák. č. 110/1998 Sb.) a stav ohrožení státu nebo válečný stav vyhláší Parlament ČR.

1.1.1 Řízení záchranných a likvidačních prací

Při vzniku mimořádné události se na místo v drtivé většině sejdou dvě nebo více složek IZS, které následně musí vzniklou událost řešit. Vždy záleží na tom, jakého druhu a rozsahu mimořádná událost je, kolik a jaké složky se na místo sejdou. Na základě tohoto pak následuje řízení záchranných a likvidačních prací, a toto řízení je rozděleno na tři úrovně. Právní rámec, který zastřešuje tuto problematiku je Vyhláška Ministerstva vnitra č. 328/2001 Sb., o některých podrobnostech zabezpečení integrovaného záchranného systému.

Taktická úroveň řízení

Přímo na místě mimořádné události, kde složky IZS zasahují, probíhá taktická úroveň zásahu, kde za provádění záchranných a likvidačních prací je zodpovědný velitel zásahu. Nejčastěji je velitelem zásahu velitel jednotky požární ochrany, který koordinuje činnosti složek IZS na místě zásahu a řídí záchranné a likvidační práce. Dále zajišťuje součinnost mezi jednotlivými vedoucími složek a ukládá jim konkrétní příkazy. Zároveň také provádí členění místa zásahu podle rozsahu mimořádné události, udržuje spojení s příslušným operačním a informačním střediskem, kdy předává informace z místa zásahu (Kroupa, Říha, 2011).

Operační úroveň řízení

Operační úroveň zásahu se rozumí činnost operačních středisek složek IZS. Centrálním operačním střediskem je Operační a informační středisko IZS, tzv. KOPIS. Toto operační středisko obsluhuje Hasičský záchranný sbor a je nadřazené operačním střediskům složek IZS, neboť může koordinovat jejich činnost, obsluhuje mezinárodní linku tísňového volání 112, ovládá systémy varování a vyrozumění obyvatelstva a může požadovat zveřejnění informací ve sdělovacích prostředcích. Avšak jedním z jeho nejdůležitějších úkolů je, že hlavní spojnicí mezi místem zásahu složek IZS a nejvyšší úrovní řízení. Operačními středisky IZS jsou operační a informační střediska Hasičského záchranného sboru ČR. Dále má každá ze základních složek IZS své operační středisko, které je zřízeno v každém kraji a také na Ministerstvu vnitra (Kroupa, Říha, 2011).

Strategická úroveň řízení

Při provádění záchranných a likvidačních prací na místě zásahu může velitel zásahu požádat o spolupráci starostu obce s rozšířenou působností, hejtmana kraje nebo Ministerstvo vnitra. Nežádá však přímo, ale žádá prostřednictvím pracovního orgánu, kterým je zřízený krizový štáb. V případě mimořádné události velkého rozsahu dochází k automatickému zapojení do spolupráce hejtmana kraje a Ministerstva vnitra. Krizový štáb je pracovním a poradním orgánem starostů obcí a hejtmanů krajů, a to v případě, že starostové a hejtmani řídí a koordinují záchranné a likvidační práce, přičemž k tomuto jsou využity již zpracované havarijní plány (Kroupa, Říha, 2011).

1.1.2 Základní složky Integrovaného záchranného systému

Výše uvedený právní předpis, zákon o IZS vymezuje základní složky integrovaného záchranného systému. Jsou jimi Hasičský záchranný sbor České republiky a jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje jednotkami požární ochrany, dále poskytovatelé zdravotnické záchranné služby a Policie České republiky (zákon č. 239/2000 Sb.). Tyto základní složky zajišťují stálou akceschopnost, aby v případě vzniku mimořádné události, došlo k jejímu rychlému vyhodnocení a následoval tak okamžitý a bezodkladný zásah v místě mimořádné události. Z tohoto důvodu jsou síly a prostředky rozmístěny po celém území České republiky.

1.1.3 Ostatní složky Integrovaného záchranného systému

Ostatní složky Integrovaného záchranného systému tvoří jakýsi podpůrný servis složkám základním. Na místo mimořádné události nejsou svolány automaticky, ale poskytují pomoc základním složkám až na jejich vyžádání. Mezi tyto ostatní složky se řadí vyčleněné síly a prostředky ozbrojených sil, kterými jsou zejména záchranné rotý a ženijní prapory nebo příslušníci se speciální technikou. Dále jsou mezi ostatními složkami ostatní ozbrojené bezpečnostní sbory, např. Celní správa, ostatní záchranné sbory, orgány ochrany veřejného zdraví, jako jsou Krajské hygienické stanice, dalšími složkami jsou havarijní, pohotovostní, odborné a jiné služby, zařízení civilní ochrany a poslední složkou jsou neziskové organizace a sdružení občanů, které lze využít k záchranným a likvidačním pracím (zákon č. 239/2000 Sb.).

1.2 Hasičský záchranný sbor České republiky

Hasičský záchranný sbor České republiky je jednotný bezpečnostní sbor, jehož základním úkolem je chránit životy, zdraví obyvatel, životní prostředí, zvířata a majetek před požáry a jinými mimořádnými událostmi a krizovými situacemi (Zákon č. 320/2015 Sb.). Základní právní legislativa, zastřešující Hasičský záchranný sbor (dále jen HZS) je zákon číslo 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru České republiky a o změně některých zákonů.

Hasičský záchranný sbor se podílí na zajišťování bezpečnosti ČR plněním a organizováním úkolů požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, integrovaného záchranného systému, krizového řízení a dalších úkolů (Zákon č. 320/2015 Sb.).

Operační středisko HZS obsluhuje linku tísňového volání 150. Co se týče organizace HZS, vrcholným orgánem je Generální ředitelství HZS, které je součástí ministerstva vnitra. V jeho čele stojí generální ředitel. Generální ředitelství vykonává činnost, která souvisí s plněním úkolů na úseku požární ochrany, ochrany obyvatelstva, civilního nouzového plánování, IZS nebo krizového řízení. Avšak neplní úkoly na úseku veřejného pořádku a vnitřní bezpečnosti (Kroupa, Říha, 2011).

V každém kraji je zřízen Hasičský záchranný sbor kraje. V čele každého tohoto sboru stojí ředitel. HZS kraje je dále členěn na Územní odbory, v jejichž čele jsou ředitelé

územních odborů, a každý územní odbor je dále rozdělen na požární stanice, kterým velí velitelé stanic. Výjimku však tvoří HZS hl. m. Prahy, který není rozdělen na územní odbory (Zákon č. 320/2015 Sb.).

Další organizační složkou v rámci HZS je Záchranný útvar. Tento útvar řídí velitel útvaru. Záchranný útvar se člení dále na stanice záchranného útvaru HZS ČR, které jsou na úrovni stanic HZS kraje, a je nasazen v případě mimořádné události nebo krizové situace. Z rozhodnutí ředitele generálního ředitelství může být tento útvar nasazen i při obnově území, které bylo postižené mimořádnou událostí či krizovou situací. Mimo jiné, záchranný útvar školí řidiče IZS a je nápomocen při zdokonalování odborné způsobilosti těchto řidičů (Zákon č. 320/2015 Sb.).

Vzdělání hasičů v oblasti požární ochrany, ochrany obyvatelstva, IZS a krizového řízení poskytují školská zařízení, v jejichž čele stojí ředitel. Konkrétně se jedná o Střední odbornou školu požární ochrany a vyšší odbornou školu požární ochrany. Tato vzdělávací zařízení poskytují příslušníkům i potřebnou odbornou přípravu, nutnou pro výkon činností dle zákona o požární ochraně (Zákon č. 320/2015 Sb.).

1.2.1 Oddělení IZS

Oddělení, které přímo souvisí s činností IZS je Oddělení IZS. Toto oddělení zpracovává a určuje pravidla taktického a strategického řízení činnosti jednotek požární ochrany a složek IZS při řešení mimořádné události, zpracovává podklady pro spolupráci složek IZS při provádění záchranných a likvidačních prací a následně vyhodnocuje provedené zásahy v tomto směru, spolupracuje na odborné přípravě hlavních složek IZS a vysokou měrou se podílí na přípravě cvičení složek IZS, která jsou realizována jak na úrovni celorepublikové, tak na úrovni mezinárodní. Zároveň se toto oddělení zabývá návrhy na finanční a materiální zabezpečení koordinace složek IZS a kontroluje a vyhodnocuje dokumentaci z průběhu zásahů jednotek požární ochrany a složek IZS. Na krajské úrovni je toto oddělení IZS rozšířeno ještě o řízení jednotek požární ochrany. Nejen, že toto oddělení vede přehled o jednotkách požární ochrany a o ostatních složkách IZS, podílí se na organizaci humanitární pomoci, ale hlavně zpracovává požární poplachový plán kraje, poplachový plán IZS krajů a podklady pro vnější havarijní plán (Kroupa, Říha, 2011).

1.2.2 Oddělení operačního a informačního střediska

Z vybraných úkolů tohoto střediska je nutno zmínit ty nejdůležitější, mezi které se řadí například přehled provozuschopnosti varovacího systému obyvatel a v jeho následné spouštění v určitých situacích na celém území České republiky nebo jen na jeho částech, vytváří metodiku pro spolupráci operačních středisek HZS a operačních středisek složek IZS, zajišťuje informační podporu pro činnost ředitelství, vyrozumívá sousední státy v případě, že následky mimořádných událostí přesáhnou hranice státu, zpracovává různou metodiku pro činnost pracovníků operačních a informačních středisek a zajišťuje jejich odbornou přípravu. V případě mimořádných událostí povolává síly a prostředky jednotek požární ochrany a složek IZS a zabezpečuje vyrozumívání základních i ostatních složek IZS a orgánů státní správy.

Krajské operační a informační středisko udržuje součinnost se středisky ostatních krajů a operačními středisky ostatních složek IZS, na pokyn velitele zásahu vysílá síly a prostředky, žádá a koordinuje osobní a věcnou pomoc fyzických a právnických osob, v případě nastalé krizové situace je v kontaktu s krizovým štábem kraje a s bezpečnostní radou kraje, varuje a vyrozumívá obyvatelstvo a vede různé statistiky zásahů, které následně vyhodnocují (Kroupa, Říha, 2011).

1.3 Jednotky požární ochrany zařazené do plošného pokrytí kraje

Do jednotek požární ochrany jsou zařazené odborně vyškolené osoby, které dále disponují s požární technikou a jiným speciálním vybavením. V případě potřeby při mimořádné události, jsou tyto jednotky připraveny poskytnou rychlou pomoc a zároveň se zapojují do záchranných a likvidačních prací.

Z hlediska plošného pokrytí území jsou jednotky požární ochrany rozdělené podle územní působnosti.

- JPO I-jednotka hasičského záchranného sboru kraje
- JPO II-jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu jako svoje hlavní nebo vedlejší povolání
- JPO III-jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně

Jednotky požární ochrany zařazené v kategoriích JPO I-III jsou jednotky zasahující i mimo území zřizovatele, poskytují tedy pomoc podle požárního poplachového plánu i na území ostatních obcí.

- JPO IV-jednotka hasičského záchranného sboru podniku
- JPO V-jednotka sboru dobrovolných hasičů obce s členy, kteří vykonávají službu v jednotce požární ochrany dobrovolně
- JPO VI-jednotka sboru dobrovolných hasičů podniku

Jednotky zařazené v kategoriích JPO IV-VI jsou určeny k poskytování pomoci při likvidaci požárů a jiných mimořádných událostí na území svého zřizovatele, což znamená, že zasahují v katastrálním území „vlastní obce“ (hzscr.cz,2022).

1.4 Poskytovatelé zdravotnické záchranné služby

Poskytovatelem zdravotnické záchranné služby je příspěvková organizace zřízená krajem, která má oprávnění k poskytování zdravotnické záchranné služby podle zákona o zdravotních službách (§ 8 odst. 1, zákon č. 374/2011 Sb.).

Zdravotnická záchranná služba je zdravotní službou, v jejímž rámci je na základě tísňové výzvy, není-li dále stanoveno jinak, poskytována zejména přednemocniční neodkladná péče osobám se závažným postižením zdraví nebo v přímém ohrožení života (§ 2 odst. 1, zákon č. 374/2011 Sb.).

Zákonnou normou, která zastřešuje Zdravotnickou záchrannou službu, je zákon číslo 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě. Zdravotnickou záchrannou službu (dále jen ZZS) tvoří čtrnáct územních středisek, zřízených v rámci kraje, a tato střediska se dále dělí na okresní střediska ZZS. Zřizovateli územních středisek jsou kraje a hl. m. Praha. Operační středisko ZZS obsluhuje tísňovou linku 155. Primárním úkolem ZZS je poskytování odborné neodkladné přednemocniční péče, a to od okamžiku přijetí tísňového volání, až do předání postiženého do nemocniční péče. Pro rychlou a efektivní reakci ZZS je vytvořena síť zařízení a pracovišť, kdy základními prvky těchto článků jsou výjezdové skupiny (Kroupa, Říha, 2011).

Tyto výjezdové skupiny se dělí na čtyři kategorie:

- Rychlá lékařská pomoc (RLP)- skupina je tvořena lékařem, záchranářem a řidičem-záchranářem.
- Rychlá zdravotnická pomoc (RZP)-skupina je tvořena záchranářem a řidičem-záchranářem.
- Výjezdová skupina „rendes vous“ (RV)-skupina je tvořena lékařem a řidičem-záchranářem, přičemž tato skupina převážně spolupracuje se skupinou RZP v setkávacím systému, v případě, že je na místě nutná přítomnost lékaře.
- Letecká záchranná služba (LZS)-skupina je tvořena pilotem, lékařem a záchranářem, přičemž primární transporty probíhají v rámci kraje a sekundární v rámci celé České republiky (zzsvysocina.cz, 2022).

1.5 Policie České republiky

Policie České republiky (dále jen policie) je jednou ze základních složek IZS. Úkoly policie v tomto případě jsou činnosti vykonávané nad rámec běžných služebních aktivit. V případě mimořádné události nebo krizové situace je policie spíše složkou, která vykonává podpůrné činnosti pro záchranné a likvidační práce, spočívající zvláště v ochraně veřejného pořádku, zajištění místa mimořádné události zákazem vstupu nebo dohled nad silničním provozem, či poskytování informací. Hasičský záchranný sbor a zdravotnická záchranná služba jsou složky přímo určené k záchranně života a zdraví (§ 4, zákon č. 239/2000 Sb.).

Nastanou však situace, kdy je na místě nutná činnost kynologů při pohřešování osob nebo nasazení policejního vyjednavatele při pokusu osoby o sebevraždu, v tomto případě se policie přímo podílí na záchranných a likvidačních pracích.

Vznikne-li mimořádná událost, záchrannářské jednotky a prostředky podílející se na záchranných a likvidačních pracích vyžadují přednostní přesun. V této chvíli je role policie důležitá, neboť dochází k řízení dopravy v místě, kde složky zasahují. Dále policie střeží vymezený prostor zásahu, aby nedošlo k vniknutí nežádoucích osob do tohoto prostoru, zároveň může nežádoucí osoby vykázat, případně z místa vyvést a taktéž se podílí na případné evakuaci osob ze zasažené oblasti. Může se stát, že se v zasažených oblastech zvýší kriminalita, neboť se zde nachází nechráněný majetek, z tohoto důvodu

oblast policie střeží. Existují i úkoly, které náleží do gesce policie, neboť v mnohých případech je nutno objasnit příčinu vzniku mimořádné události. Dalšími nezbytnými úkoly jsou legitimace osob, zjištění totožnosti případných neznámých obětí, monitorování situace, varování a předávání informací (policie.cz, 2022).

1.5.1 Charakteristika Policie České republiky

Policie České republiky je jednotným ozbrojeným bezpečnostním sborem, který slouží veřejnosti, kdy zajištění vnitřní bezpečnosti je jejím základním úkolem. Takto je Policie České republiky (dále jen „policie“) definována zákonem číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky, který nabyl účinnosti dne 1. 1. 2008. Z tohoto zákona vyplývá, že Policie slouží veřejnosti, nestanoví-li zákon jinak, působí na území České republiky a chrání bezpečnost osob, majetku a veřejný pořádek, předchází trestné činnosti, plní úkoly podle trestního řádu, dále plní úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami (zákon č. 273/2008 Sb., 2008).

1.5.2 Organizace a řízení Policie

Zákon ČNR č. 2/1969 Sb., o zřízení ministerstev a jiných ústředních orgánů státní správy České republiky definuje Ministerstvo vnitra jako ústřední orgán státní správy pro veřejný pořádek, jakožto i veřejný pořádek ve vymezeném rozsahu, a dále i dohled na bezpečnost a plynulost silničního provozu, kdy tomuto ústřednímu orgánu je Policie podřízena. Odpovědnost za činnost Policie nese vůči vládě ministr vnitra, avšak Policii jako takovou neřídí, pouze usměrňuje činnost. Policii řídí Policejní prezident, který je podřízeným ministra vnitra.

V základu je Policie strukturována útvary, jimiž jsou Policejní prezidium České republiky, útvary s celostátní působností, krajská ředitelství policie a útvary zřízené v rámci krajského ředitelství.

Policejní prezidium České republiky

Vrcholným orgánem, který je oprávněn řídit policii pouze pokud nestanoví zákon jinak, je Policejní prezidium. V jeho čele stojí policejní prezident, jenž je odpovědný ministrovi vnitra za plnění úkolů. Policejního prezidenta jmenuje ministr vnitra se souhlasem vlády (zákon č. 273/2008 Sb., 2008).

Útvary s celostátní působností

Ve všeobecné rovině lze jmenovat ředitelství jednotlivých služeb, jako například Ředitelství služby cizinecké policie, a dále se pak jedná o organizační jednotky, kterou je například Útvar pro odhalování organizovaného zločinu služby kriminální policie a vyšetřování. V čele těchto útvarů jsou náměstci policejního prezidenta. Existuje však výjimka, kdy Útvar rychlého nasazení je řízen policejním prezidentem.

V případě konkretizace jednotlivých specializovaných útvarů s celostátní působností, jsou tyto zřízeny ministrem vnitra na návrh policejního prezidenta. Jedná se o tyto útvary:

- Kriminalistický ústav
- Letecká služba
- Národní protidrogová centrála SKPV
- Pyrotechnická služba
- Ředitelství služby cizinecké policie
- Úřad dokumentace a vyšetřování zločinů komunismu SKPV
- Útvar policejního vzdělávání a služební přípravy
- Národní centrála proti organizovanému zločinu SKPV
- Útvar pro ochranu prezidenta ČR
- Ochranná služba Policie ČR
- Útvar rychlého nasazení
- Útvar speciálních činností SKPV
- Útvar zvláštních činností SKPV

(policie.cz, 2022).

1.5.3 Krajská ředitelství policie

V průběhu let se zřízení krajských ředitelství průběžně formovalo a finální podobu tato organizační soustava získala 1. 1. 2010, kdy se zvýšil počet krajských ředitelství na 14. V čele krajského ředitelství je krajský ředitel, kterého do funkce ustanovuje Policejní prezident.

Konkrétními krajskými ředitelstvími jsou:

- Krajské ředitelství policie hlavního města Prahy
- Krajské ředitelství policie Středočeského kraje
- Krajské ředitelství policie Jihočeského kraje
- Krajské ředitelství policie Plzeňského kraje

- Krajské ředitelství policie Karlovarského kraje
- Krajské ředitelství policie Ústeckého kraje
- Krajské ředitelství policie Libereckého kraje
- Krajské ředitelství policie Královéhradeckého kraje
- Krajské ředitelství policie Pardubického kraje
- Krajské ředitelství policie kraje Vysočina
- Krajské ředitelství policie Jihomoravského kraje
- Krajské ředitelství policie Zlínského kraje
- Krajské ředitelství policie Olomouckého kraje
- Krajské ředitelství policie Moravskoslezského kraje

Útvary zřízené v rámci krajského ředitelství

Dle jednotlivých okresů byly policejním prezidentem v rámci krajských ředitelství zřízeny územní odbory. V minulosti to byla okresní ředitelství. V čele těchto územních odborů stojí ředitelé. Skladba územních odborů co do oddělení je cílená na všechny problematiky, ať už se jedná o silniční dopravu, která je v gesci služby dopravní policie nebo o problematiku cizinců na území české republiky, kterou zastřešuje služba cizinecké policie. Nejvíce však vytíženou složkou Policie České republiky je služba pořádkové policie (Šteinbach, 2021).

1.5.4 Opěrné legislativní normy pro Policii České republiky

Vzhledem k tomu, že policie, jak již bylo výše zmíněno, je ozbrojený bezpečnostní sbor, jsou příslušníci tohoto sboru vázáni zákonem číslo 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů. Základní legislativní normou pro výkon služby v tomto sboru je pro policii zákon číslo 273/2008 Sb., o Policii České republiky. Policejní činnost je však široká a ve vztahu k ní je nutno zmínit i jiné právní normy, související s touto činností.

Jedná se zejména o tyto normy:

- zákon č. 1/1993 Sb. Ústava České republiky,
- zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, a
- zákon č. 40/2009 Sb., trestní zákoník
- zákon č. 141/1961 Sb., o trestním řízení soudním (trestní řád)
- zákon č. 500/2004 Sb., správní řád

- zákon č. 250/2016 Sb., o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich
- zákon č. 251/2016 Sb., o některých přestupcích
- zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích a o změnách některých zákonů (zákon o silničním provozu)
- zákon č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky a o změně některých zákonů
- zákon č. 119/2002 Sb., o střelných zbraních a střelivu
- R PP č. 1/2005 Etický kodex Policie České republiky byl vydán Rozkazem policejního prezidenta
- ZP PP č. 103/2013 ze dne 28. května 2013 o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení
- ZP PP č. 161 ze dne 28. června 2017, kterým se mění závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích
- ZPPP 180/2012 ze dne 28. listopadu 2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie
- ZP PP č. 4/2009 ze dne 19. ledna 2009 o provádění služební přípravy příslušníků Policie České republiky.

1.5.5 Úkoly Policie České republiky

Základní úkoly Policie plynou ze zákona o policii, kdy se jedná zejména o konkrétní postupy k dosažení zlepšení situace, týkající se veřejného pořádku a bezpečnosti a dále aby se snížila trestná činnost. Za plnění těchto úkolů je policie plně zodpovědná. Nejen že policie postupuje dle zákona o policii, ale také činí kroky dle mezinárodních smluv, schválených Parlamentem (zákon č. 273/2008 Sb., 2008).

Policie slouží veřejnosti. Jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (dále jen „mezinárodní smlouva“) (§ 2, zákon č. 273/2008 Sb., 2008).

Zákon o Policii číslo 283/1991 Sb., jehož platnost skončila v roce 2008, obsahoval široké spektrum konkrétních úkolů policie, což bylo z tohoto širokého pojetí problematické, a proto byla zvolena definice rámcová, kde je uvedena působnost i v oblasti prevence

předcházení trestné činnosti, neboť policie je složkou represivní. Zároveň je také počítáno s tím, že řadu dalších úkolů policie plní v souladu s jinými zákony, jako je například trestní řád, zákon o přestupcích, zákon o silničním provozu, zákon o zbraních a střelivu, cizinecký zákon, ale také zákon o IZS.

1.5.6 Služba pořádkové policie

V podstatě nejuniverzálnější složkou policie je služba pořádkové policie, neboť rozsah jejích činností je široký. Co se týče příslušníků, je v této službě nejpočetnější personální obsazenost. Z těchto důvodů se jedná o takzvaný základní pilíř Policie České republiky. Na území celé republiky funguje síť obvodních oddělení a na území hlavního města Prahy je to síť místních oddělení. Na těchto odděleních je vykonávána nepřetržitá dozorčí služba, čímž je zajištěna okamžitá akceschopnost policie. Dozorčí službou jsou přijímána oznámení, žádosti a jiné podněty, které jsou dále zpracovány nebo předány. Policisté vykonávající službu v terénu jsou zařazeni do obchůzkové a hlídkové služby. V terénu je služba velmi důležitá, policisté působí zejména preventivně, předcházejí a zabraňují páchání přestupků nebo trestných činů, kdy odhalují jejich pachatele a zakročují proti nim (Šteinbach, 2021).

Úkoly pořádkové policie

Jak již bylo výše zmíněno, na území České republiky funguje síť obvodních oddělení a místních oddělení na území hl. m. Prahy. 28. listopadu 2012 byl vydán Závazný pokyn policejního prezidenta číslo 180, který upravuje činnost obvodních a místních oddělení krajských ředitelství Policie České republiky.

Oddělení v souladu s principy služby veřejnosti plní úkoly policie především na úsecích

- dohledu nad dodržováním veřejného pořádku a předcházení jeho narušení,
- preventivní činnosti,
- přestupkového řízení
- spolupráce s orgány územních samosprávných celků při zabezpečování místních záležitostí veřejného pořádku

Oddělení se spolupodílí na plnění dalších úkolů policie souvisejících

- s dohledem na bezpečnost a plynulost silničního provozu
- s trestním řízením
- se železniční, vodní a leteckou dopravou
- s pátráním po osobách a věcech

- s dohledem nad problematikou zbraní, střeliva a výbušnin a bezpečnostního materiálu
- se zabezpečením ochrany transportů s jadernými materiály v silniční a železniční přepravě (dále jen „ochrana transportu“) na území České republiky,
- se zabezpečením doprovodů a přepravy

Oddělení plní další úkoly v součinnosti s dalšími službami policie, případně ve spolupráci s dalšími bezpečnostními sbory a složkami integrovaného záchranného systému, Armádou České republiky a podobně (ZP PP 180/2012, 2012).

1.5.7 Základní útvar pořádkové policie

Základním útvarem pořádkové policie je obvodní (místní) oddělení. Všele obvodního oddělení stojí vedoucí a jeho zastupováním v době nepřítomnosti je pověřen zástupce oddělení. Ne na každém oddělení je zástupce vedoucího, neboť tato funkce je závislá na počtu policistů a typu oddělení. Podle druhu činností jsou policisté na oddělení rozděleni na policisty v přímém výkonu služby, tedy policisté hlídkové služby a policisty ve skupině dokumentace, kteří provádí zejména administrativu. Na oddělení je vykonávána dozorčí služba, a to buď formou zvlášť vyčleněného policisty, nebo je dozorčím policista z dvoučlenné hlídky. Některá oddělení disponují i prvosledovou hlídkou, která je určena k rychlým a efektivním zákrokům a je vybavena speciálně vybavenými služebními vozy s ochrannými a obrannými prostředky (Macek, 2008).

Policisté obvodních oddělení jsou vystaveni určitým stresovým faktorům, neboť jsou téměř vždy jako první na místě činu, musí se umět rychle a dobře rozhodnout, neboť na nich závisí, za jakých podmínek bude dále vedeno vyšetřování. Zároveň mohou být vystaveni nečekaným situacím, které mohou být neobvyklé, a které musí být policista schopen efektivně vyhodnotit během malé chvíle. Policista by měl disponovat perfektními komunikačními vlastnostmi a ovládat i základní psychologickou pomoc, neboť je to právě on, kdo prvotně komunikuje s oběťmi, musí se umět odosobnit od věcí, ale zároveň je důležité, aby si zachoval lidský přístup.

Vedoucí obvodního oddělení

Za chod obvodního oddělení je odpovědný vedoucí tohoto oddělení, jemuž jsou policisté podřízeni. Vedoucí oddělení plánuje služby, instruuje policisty do služby formou instruktáže, zajišťuje materiální vybavu policistů a vytváří vhodné podmínky sloužícím

policistům. V případě jeho nepřítomnosti tuto funkci přebírá zástupce vedoucího oddělení (ZP PP č. 180/2012, 2012).

Dozorčí služba

Dozorčí službu vykonává vyčleněný policista nebo jeden z dvoučlenné hlídky, v závislosti na počtu policistů na oddělení. Většinou tuto funkci vykonává zkušenější a déle sloužící policista, neboť funkce může být v určitých chvílích náročná. Dozorčí služba slouží k přímému styku s veřejností při příjmu oznámení. Tato oznámení jsou přijímána od osob osobně, písemně nebo telefonicky. Oznámení však přijímá i od operačního důstojníka tísňové linky. K tomuto slouží aplikace Zikmund/Josefina ve služebním počítači. Na tato oznámení dozorčí služba reaguje vysláním hlídky na místo oznámení. V případě nepřítomnosti vedoucího oddělení je policista odpovědný za ostrahu objektu a chod oddělení (ZP PP č. 180/2012, 2012).

Hlídková služba

Policisté hlídkové služby vykonávají činnost převážně v terénu. Tyto činnosti se skládají zejména z prevence, což je například dohled na veřejný pořádek nebo dohled na bezpečnost silničního provozu, a dále se jedná o výjezdy na místo činu a provedení prvotních úkonů. Mezi tyto prvotní úkony patří celá řada úkolů, jako je zajištění místa činu, ztotožnění a vytěžení osob, případně zajištění nebo zadržení pachatele, ohledání místa činu v určitých případech, provedení fotografické dokumentace a v případě dopravních nehod se jedná o poskytnutí první pomoci nebo provedení dechových zkoušek na přítomnost alkoholu (ZP PP č. 180/2012, 2012).

Prvosledová hlídka

Prvosledové hlídky jsou zejména na větších odděleních. Jedná se o speciálně vycvičené policisty, kteří po příjmu oznámení na tísňovou linku co nejrychleji a nejefektivněji zasahují, s cílem odvrácení přímo hrozícího nebezpečí (ZP PP č. 180/2012, 2012).

Skupina dokumentace

Skupina dokumentace vykonává administrativu na úseku přestupkového nebo trestního řízení. Jedná se o zpracovávání spisové agendy, různé výslechy obětí, osob podezřelých

nebo svědků, v případě trestných činů konzultace postupu se státním zastupitelstvím, předávání spisové agendy správním orgánům nebo orgánům činným v trestním řízení. I přes to, že se jedná o policisty v kanceláři, jejich výcvik je téměř stejný, jako výcvik policistů v hlídkové službě. To znamená, že jsou také připraveni v případě potřeby nasazení většího počtu policistů, zaujmout pozici v terénu (ZP PP č. 180/2012, 2012).

1.5.8 Významné krizové stavy a související činnost Policie České republiky

Z historie lze zmínit jako nejvýznamnější mimořádné události, při kterých byl vyhlášen krizový stav, ničivé povodně z roku 1997 a 2002 a dále pandemii Covid-19.

Ničivé povodně v roce 1997 a v roce 2002 byly mimořádné události typu přírodní katastrofy. Povodeň byla rychlá a neočekávaná, kdy lidé opouštěli své domovy a nezbývalo jim nic jiného, než přihlížet, jak přicházejí téměř o vše. Co se týče veřejného pořádku, tak k násilnostem a rabování docházelo jen zcela výjimečně. Úkolem policie bylo uzavření zatopených oblastí a ochrana majetku v těchto oblastech. V prvotních fázích těchto povodní bylo také úkolem policie včas varovat obyvatele a tím ochránit jejich životy, následně byla prováděna i evakuace osob, ale nejdůležitějším úkolem byla již zmíněná ochrana veřejného pořádku a majetku. Povodně se však nevyhnuly ani policistům samotným. Na některých místech došlo k zatopení služeben a policisté byli nuceni přemístit spojovací techniku a služební vozidla na bezpečná místa. Právě tyto ničivé povodně paradoxně pomohly k nové koncepci krizové problematiky (Brázdil, 2005).

V roce 2019 začalo téměř celý svět decimovat nové a neznámé respirační onemocnění. Toto onemocnění nese název Covid-19 a je způsobeno koronavirem, který je označený jako SARS-CoV-2. První případ byl diagnostikován v prosinci roku 2019 v Číně a 11. března 2020 bylo toto onemocnění označeno Mezinárodní zdravotnickou organizací za pandemii. V České republice byl první případ tohoto onemocnění zjištěn 1. března 2020 (who.int, 2022). V případě policejní činnosti za této situace se nejednalo o záchranu lidských životů nebo ochranu majetku. Z důvodu dlouho trvající situace byly činnosti policie směřovány k ochraně veřejného pořádku, neboť v jednotlivých vlnách pandemie se výrazně měnilo chování obyvatel, což mělo nemalý vliv i na psychiku policistů.

1.5.9 Nouzový stav v České republice 12. 3. 2020 - 17. 5. 2020

Usnesením vlády České republiky číslo 194 byl v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, vyhlášen dne 12. března 2020 nouzový stav na celém území české republiky. Dne 28.4.2020 bylo rozhodnuto o jeho prodloužení do 17.5.2020 (vlada.cz, 2022). Činnost složek IZS se nijak nemění, akceschopnost všech musí být i nadále zajištěna. Co se týče policie jako takové, mění se pouze organizace výkonu služby. Do odvolání jsou zrušena všechna čerpání dovolených a ozdravných pobytů policistů. Vzhledem k tomu, že se jedná o profesionály, jsou policisté na tyto situace připraveni a schopni reagovat okamžitě, i přes to, že se jedná o zásah do osobního života. Dále jsou na útvarech zavedena režimová opatření, která mají eliminovat vzájemný kontakt policistů, aby nebyla narušena akceschopnost v případě nákazy a případné karantény. Mezi tato opatření patří rozdělení policistů do oddělených směn A/B a vytvoření stálých dvojic policistů, sloužících spolu. Zaveden byl systém 24hodinových směn s následujícími 3 dny volna, což pomohlo k ideálnímu rozložení výkonu služby. Velkým problémem, který se však netýkal jen policistů, byla vybavenost ochrannými prostředky. Jednalo se o celorepublikový problém. Policisté byli odkázáni na minimum poskytnutých ochranných prostředků dýchacích cest a také dezinfekčních prostředků. Nebylo tedy výjimkou, že policisté disponovali i vlastními ochrannými prostředky, rouškami šitými doma. Předání služby vždy probíhalo prostřednictvím nadřízeného policisty. Nutností také byla dezinfekce jak pracoviště, tak služebních vozidel. Ve vztahu k veřejnosti, byla v rámci policie zavedena opatření, která minimalizovala osobní kontakt s policií. Oznámení, která byla běžně přijímána osobně, byla v tomto režimovém opatření přijímána písemně, převážně elektronicky. Běžný nápad trestné činnosti v terénu byl však zpracováván standardně, což bylo pro policisty velkým zdravotním rizikem, neboť při zákrocích docházelo i k těsnému kontaktu s osobou, proti níž bylo zakročeno, bez ohledu na její infekčnost. I přes to, že díky minulosti je policie nejméně oblíbenou složkou IZS, tak v době tzv. první vlny pandemie byla plně podporována širokou veřejností. Docházelo pouze k minimálnímu nedodržování nařízených opatření. Díky vydaným nařízením, kterými bylo například omezení maloobchodního prodeje nebo zákaz vycházení, ale také vzhledem k obavám obyvatelstva z nákazy, došlo k mírnému poklesu nápadu trestné činnosti. Z počátku byly přestupky související s nedodržením nařízení vlády řešeny domluvou, později bylo přikročeno k uložení pokuty, případně oznámení správnímu orgánu. Co se týče nákazy a karantény, počet policistů je v této vlně minimální. Novým úkolem, který policie plnila,

bylo poučování některých obyvatel o nařízené karanténě, neboť někteří lidé s nařízenou karanténou neměli vědomí o tom, co daný stav znamená. Nouzový stav je ukončen 17. května 2020. Po ukončení prvního nouzového stavu se výkon služby vrací do běžného standardu, avšak policie nevylučuje, že se situace může opakovat. Hlavně díky zkušenostem je zpracování doporučených postupů mnohem jednodušší a důležitým aspektem je co nejlepší ochrana příslušníků.

1.5.10 Nouzový stav v České republice 5. 10. 2020-14. 2. 2021

Usnesením vlády České republiky číslo 957 byl v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, vyhlášen dne 30. září 2020 nouzový stav s platností od 5. října 2020, na dobu 30 dnů. Tento nouzový stav byl několikrát prodloužen. První prodloužení bylo do 20. listopadu 2020, následně do 12. prosince 2020. Avšak 10. prosince 2020 byl tento nouzový stav prodloužen usnesením vlády číslo 1294 do 23. prosince 2020 a dalším usnesením vlády číslo 1373 ze dne 23. prosince 2020 nouzový stav prodloužen do 22. ledna 2021, přičemž poslední prodloužení bylo vyhlášeno dne 22. ledna 2021, a to do 14. února 2021 (vlada.cz, 2022).

V rámci policie dochází k opětovným opatřením, spočívajícím v rozdělení policistů do směn A/B, aby se minimalizovaly kontakty mezi příslušníky. Organizace již funguje bez problémů, neboť se nejedná o věc novou a neznámou. Co se týče ochranných prostředků, distribuce je bez problémů, všeho je dostatečné množství a navíc jsou policisté vybaveni i ochrannými obleky. Policisté jsou pravidelně seznamováni s vydanými opatřeními vlády, jejichž výklady připravuje oddělení krizového řízení ve spolupráci s oddělením analyticko-právní, v rámci každého kraje (policie.cz,2020). Na různé situace je reagováno metodickými pomůckami, které slouží k usměrnění činnosti PČR. Ve vztahu k veřejnosti není policie již tak izolována, co se týče osobních kontaktů. Některé policejní služebny jsou vybaveny přepážkami a policisté jsou zvyklí držet si bezpečný odstup. Mezi policisty již nepanuje strach z nákazy, jako tomu bylo na začátku, neboť je známo více informací o onemocnění. Avšak vzhledem k síle pandemie stoupá počet nakažených policistů nebo policistů v karanténě. Co se týče výkonu služby, ten se nijak závažně nemění, nastává však diametrálně rozdílný přístup veřejnosti. Soudržnost, která mezi lidmi panovala na počátku pandemie, se již neopakuje. Policisté jsou vnímáni jako prodloužená ruka moci, jejich úkolem je kontrola dodržování vládních opatření a případné sankce za jejich nedodržování. Veřejnost se bouří, s opatřeními nesouhlasí, z tohoto důvodu dochází k demonstracím v ulicích ve velkých městech a policisté jsou právě ti, kteří proti

demonstrantům zasahuje. Policisté jsou občany vnímáni jako nepřátelé, neboť z důvodu dlouho trvajících omezujících opatření jsou lidé již unaveni, demotivováni, protože mají pocit, že omezení nevedou k lepšímu výsledku. Společnost je rozdělená, někteří lidé zcela podceňují vážnost situace, zpochybňují existenci pandemie a jiní jsou zase vystrašení. Oproti první vlně pandemie začíná mírně stoupat kriminalita. Dá se říci, že souvislost může být dána i s krizovou situací, kdy mnoho lidí přišlo o zaměstnání nebo o plný standardní příjem. Více se zasahuje při domácím násilí, neboť někteří lidé jsou v partnerství nuceni spolu trávit více času v uzavřeném prostoru a do příchodu pandemie na to nebyli zvyklí. Zvyšuje se i míra užívání alkoholu a jiných návykových látek. Tlak veřejnosti v tomto období je velký a pro samotné policisty psychicky náročný.

1.5.11 Nouzový stav v České republice 14. 2. 2021-27. 2. 2021, 27. 2. 2021-11. 4. 2021

Usnesením vlády České republiky číslo 125 byl v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky dne 14. února 2021 vyhlášen nouzový stav na celém území České republiky, na dobu 14 dnů. V souladu se stejnými podmínkami byl dne 26. února 2021 usnesením vlády číslo 196 vyhlášen další nouzový stav s platností od 27. února 2021, na dobu 30 dnů, který byl usnesením vlády číslo 314 dne 26. března 2021 prodloužen do 11. dubna 2021 (vlada.cz, 2022).

Činnost policie se nemění a režimová opatření se nezavádí. Již je možný plný kontakt s veřejností při přijímání oznámení. Režimová opatření týkající se výkonu služby jsou již minimální. Co však stoupá, je tlak veřejnosti. Je sice stále skupina obyvatel, která ač nerada, vydaná nařízení respektuje, ale ve větší míře se lidé obrací proti policii. Zvyšuje se množství oznámení, týkajících se například nezakrytí dýchacích cest nebo chodů restaurací či nedodržování karanténních opatření. Policisté jsou také konfrontováni se znalostmi zákonů a tlak se zvyšuje i častým zveřejňováním policejních zákroků proti osobám, které nedodržují opatření a odmítají uposlechnout výzvy policistů, na základě čehož jsou pak použity donucovací prostředky. Veřejnost pak již nezajímají okolnosti zákroků, tyto zákroky vnímá velmi negativně a svůj negativní postoj následně obrací i proti policistům, kteří se zákrokem nemají nic společného. I přes profesionalitu je toto období pro policisty psychicky velmi náročné, avšak díky jejich odolnosti jsou vyhocené situace jen minimální. Na policistech je však již únava patrná, neboť tato fáze pandemie trvá velmi dlouho.

1.5.12 Nouzový stav v České republice 26. 11. 2021-25. 12. 2021

Dne 25. listopadu 2021 v souladu s čl. 5 a 6 ústavního zákona č. 110/1998 Sb., o bezpečnosti České republiky, vyhláší vláda České republiky v demisi usnesením číslo 1065 ode dne 26. listopadu 2021 nouzový stav v délce trvání 30 dní (vlada.cz, 2022). Tento nouzový stav s sebou nenese žádné velké restrikce, veřejnost situaci přijímá bez větších problémů. Činnost policie taktéž nezaznamenává výrazné změny, nejsou zavedena žádná nová režimová opatření. Nadále jsou v řešení situace týkající se nedodržování stávajících opatření, ať už týkající se zakrytí dýchacích cest nebo regulaci pravidel restauračních zařízení. Pandemie slábne, což se projevuje jak na zklidnění situace ve společnosti, tak i na náladě v policejním sboru.

1.5.13 Shrnutí činnosti policie v době nouzového stavu

Ať už se jedná o běžnou situaci nebo nějaký mimořádný stav, činnost policie musí být zachována v plném rozsahu. Z pohledu policie v době krizové situace je rozdíl ve výkonu služby pouze díky režimovým opatřením. Chod oddělení může být však ovlivněn zejména personálně. V době pandemie Covid-19 se tento problém projevil v souvislosti například s uzavěrou okresů, kdy z každého oddělení byli vyčleněni policisté, kteří byli pravidelně vysíláni na předem určená stanoviště, kde vykonávali kontrolní činnost, čímž docházelo k personálnímu oslabení oddělení. Dalším personálním problémem byla také vyšší nakaženost policistů nebo umístění policistů do karantény po rizikovém kontaktu. Díky tomuto musela být veškerá agenda a výkon služby na oddělení rozděleny mezi zbývajících policistů, kteří díky tomu vykonávali službu nad rámec běžného hodinového fondu, takzvaně přesčas. Díky výpomoci příslušníků Armády České republiky ve službách při kontrolách na hranicích okresu, se personální situace mírně zlepšila. Služba policistů v době nouzového stavu byla pro mnohé velmi psychicky náročná a jen díky profesionalitě a disciplinovanosti policistů byla zvládnutá bez větších problémů. Policisté režimová opatření a jiná nařízení přijímali až na výjimky s profesionálním nadhledem.

2 Cíl práce, výzkumná otázka

2.1 Cíl práce

Cílem bakalářské práce je vymezení dané problematiky související s Integrovaným záchranným systémem, za pomoci analýzy zákonných norem, předpisů a nařízení, kdy podrobněji je popsána činnost a úkoly Policie České republiky v rámci běžného výkonu služby a při vyhlášení nouzového stavu v souvislosti s pandemií Covid-19, přičemž důležitým faktorem je samotné vnímání policistů dané situace za stanovených podmínek.

2.2 Výzkumná otázka

Výzkumná otázka č. 1: Byla Policie České republiky připravena na plnění úkolů v době vyhlášení nouzového stavu?

Výzkumná otázka č. 2: Ovlivnila pandemie Covid-19 výkon služby Policie České republiky?

3 Operacionalizace

V této kapitole jsou definovány pojmy, které jsou důležité pro bakalářskou práci. Nezbytné je jmenovat pojmy IZS, krizová situace a Policie České republiky a Nouzový stav.

Integrovaný záchranný systém definuje ustanovení § 2 písm. a) zákona o IZS a jedná se o koordinovaný postup jeho složek při přípravě na mimořádné události a při provádění záchranných a likvidačních prací (zákon č. 239/2000 Sb.).

Krizová situace je vymezena ustanovením § 2 písm. b) zákona o krizovém řízení, kdy touto situací je mimořádná událost podle zákona o IZS, narušení kritické infrastruktury nebo jiné nebezpečí, při nichž je vyhlášen stav nebezpečí, nouzový stav nebo stav ohrožení státu (zákon č. 240/2000 Sb.).

Policie České republiky je podle ustanovení § 1 zákona o policii jednotný ozbrojený bezpečnostní sbor, který dle ustanovení § 2 téhož zákona slouží veřejnosti a jejím úkolem je chránit bezpečnost osob a majetku a veřejný pořádek, předcházet trestné činnosti, plnit úkoly podle trestního řádu a další úkoly na úseku vnitřního pořádku a bezpečnosti svěřené jí zákony, přímo použitelnými předpisy Evropské unie nebo mezinárodními smlouvami, které jsou součástí právního řádu (zákon č. 273/2008 Sb.).

Nouzový stav je krizový stav, který je vyhlášen v souladu s čl. 2 ústavního zákona o bezpečnosti ČR, za předpokladu, že je bezprostředně ohrožena svrchovanost, územní celistvost, demokratické základy České republiky nebo ve značném rozsahu vnitřní pořádek a bezpečnost, životy a zdraví, majetkové hodnoty nebo životní prostředí anebo je-li třeba plnit mezinárodní závazky o společné obraně a může se vyhlásit podle intenzity, územního rozsahu a charakteru situace (zákon č. 110/1998 Sb.)

4 Metodika

Základem zpracování teoretické části je analýza zákonných norem předpisů a interních nařízení, kdy dále byla použita odborná literatura a různé internetové zdroje k nastínění dané problematiky. Pro praktickou část bakalářské práce bude využita dotazníkové šetření, kdy jsem samotný dotazník zaměřím na zjištění informací, jak situaci vnímali samotní policisté napříč různými odděleními, neboť každé oddělení se s krizovou situací potýkalo jinak i za podobně nastavených podmínek.

Dotazník bude obsahovat 21 otázek. První část dotazníku vymezím okruh policistů, kdy se bude jednat o rozdílné pohlaví, věk, délku služební praxe a služební zařazení.

- ✓ Jste muž nebo žena?
- ✓ Do jaké věkové kategorie patříte?
- ✓ Jaká je délka vaší praxe u Policie České republiky?
- ✓ Jaké je vaše služební zařazení?

Dále se bude dotazník zabývat otázkami k odpovědi, zda policie České republiky zvládla situaci, která přišla v souvislosti s pandemií onemocnění Covid-19 a zda tato situace měla vliv na výkon služby a na službu vykonávající policisty. Bude se jednat o tyto otázky.

- ✓ Setkal jste se za dobu praxe s krizovou situací?
- ✓ Pociťl jste na sobě dopad výše uvedené krize?
- ✓ Vnímáte pandemii Covid-19 jako závažnou?
- ✓ Je situace při pandemii Covid-19 rozdílná od předešlých krizových situací?
- ✓ Byla pro vás pandemie Covid-19 psychicky náročná nebo stresovým faktorem?
- ✓ Cítíte rozdíl mezi minulou krizovou situací a pandemií Covid-19?
- ✓ Krizová situace v souvislosti s Covid-19 je rozdílná od minulé:
- ✓ Prodělal jste onemocnění Covid-19?
- ✓ Jednalo se o rizikový kontakt v souvislosti s výkonem služby?
- ✓ Měl jste obavu o své zdraví?
- ✓ Měl jste obavu o své blízké?
- ✓ Cítil jste dopady krizové situace v osobním životě?

- ✓ Co pro vás bylo nejvíce náročné při změně výkonu služby?
- ✓ Cítil jste změnu postoje veřejnosti vůči Policii České republiky?
- ✓ Zvýšil se nápad trestné činnosti v době krizové situace?
- ✓ Je rozdíl v charakteristice pachatelů ve srovnání s běžným stavem?
- ✓ Jak jste vnímal přístup služebních funkcionářů k policistům, v souvislosti s režimem služeb, vybavením ochrannými prostředky, finančním ohodnocením?

Dotazník bude zaslán v rámci Plzeňského kraje na Obvodní oddělení Policie České republiky Kdyně, Nýrsko a Sušice, dále na Dopravní inspektorát Klatovy a Domažlice a oddělení Služby kriminální policie a vyšetřování Domažlice. V rámci Jihočeského kraje bude dotazník zaslán policistům na Obvodní oddělení Policie České republiky Suché Vrbné. V rámci Karlovarského kraje bude dotazník zaslán na Obvodní oddělení Policie České republiky Cheb. Druhá část dotazníku se týkala zkušeností s minulou krizovou situací a vnímáním krizové situace v souvislosti s pandemií Covid-19 ze strany policistů, pro které to byla nová situace se zcela novými režimovými opatřeními při výkonu služby. Ze zkušeností s různými situacemi a přístupu policistů k danému stavu lze vyhodnotit připravenost Policie České republiky na změny, související s nastalou situací.

5 Výsledky

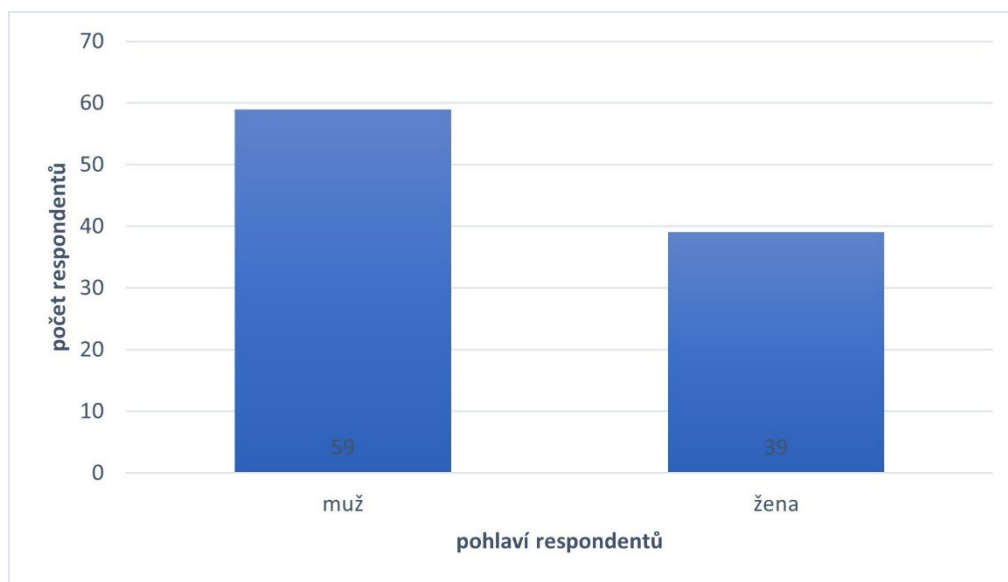
Dotazník byl rozeslán v průběhu měsíce dubna 2022 a vyplnilo celkem 98 policistů, kdy ze zaslaných odpovědí byly zpracovány grafy v programu Microsoft excel Office 365, které budou popsány v této kapitole.

5.1 Vyhodnocení dotazníkového průzkumu

Otázka č. 1: Jste muž nebo žena?

- ☐ muž
- ☐ žena

Výsledky odpovědí na otázku č. 1 jsou znázorněny na obrázku 1

Obrázek 1 - Odpovědi na otázku č. 1

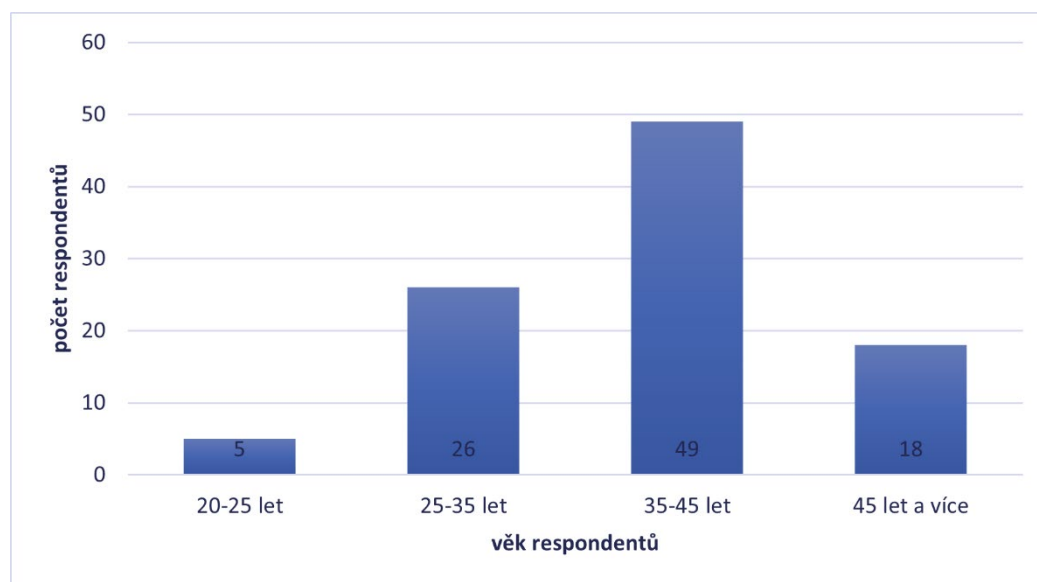
(zdroj: vlastní výzkum)

Z 98 respondentů se dotazníkového výzkumu zúčastnilo 59 mužů a 39 žen. V současné době mají ženy u Policie České republiky vysoké početní zastoupení, například na obvodním oddělení PČR Kdyně z celkového počtu 12 policistů slouží 5 žen.

Otázka č. 2: Do jaké věkové kategorie patříte?

- ☐ 20-25 let
- ☐ 25-35 let
- ☐ 35-45 let
- ☐ 45 let a více

Výsledky odpovědí na otázku č. 2 jsou znázorněny na obrázku 2

Obrázek 2 - Odpovědi na otázku č. 2

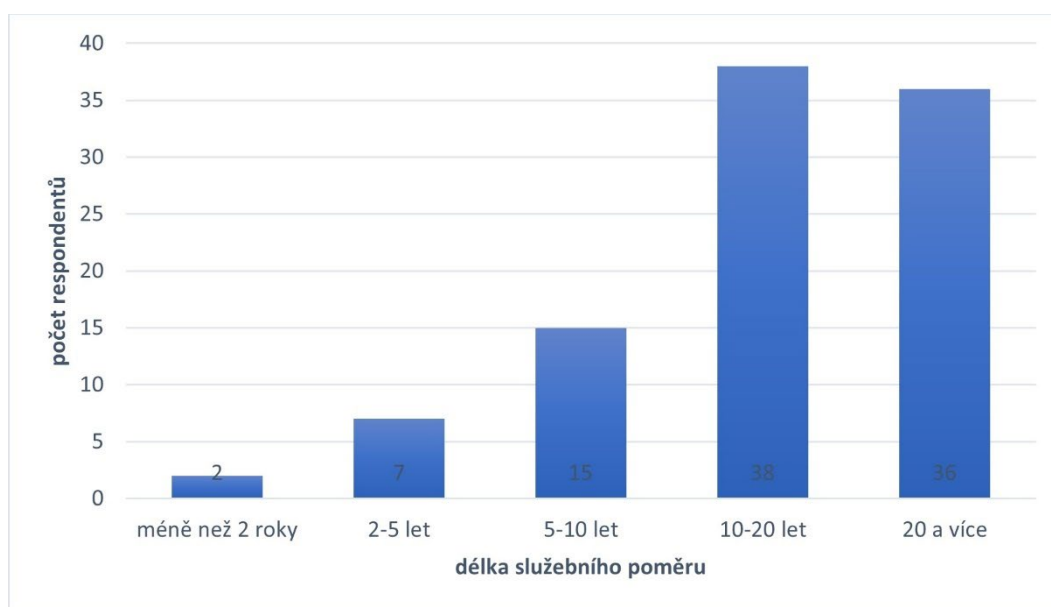
(zdroj: vlastní výzkum)

Nejpočetnější skupinou dotazovaných respondentů jsou policisté ve věku 35-45 let, kterých odpovídalo 49, za nimi druhou skupinou respondentů je skupina policistů ve věku 25-35 let, kterých odpovídalo 26, 18 odpovídajících respondentů patřilo do skupiny policistů starších 45 let a 5 respondentů byli policisté ve věkové kategorii 20-25 let.

Otázka č. 3: Jaká je délka vaší praxe u Policie České republiky?

- ☐ méně než 2 roky
- ☐ 2-5 let
- ☐ 5-10 let
- ☐ 10-20 let
- ☐ 20 let a více

Výsledky odpovědí na otázku č. 3 jsou znázorněny na obrázku 3

Obrázek 3 - Odpovědi na otázku č. 3

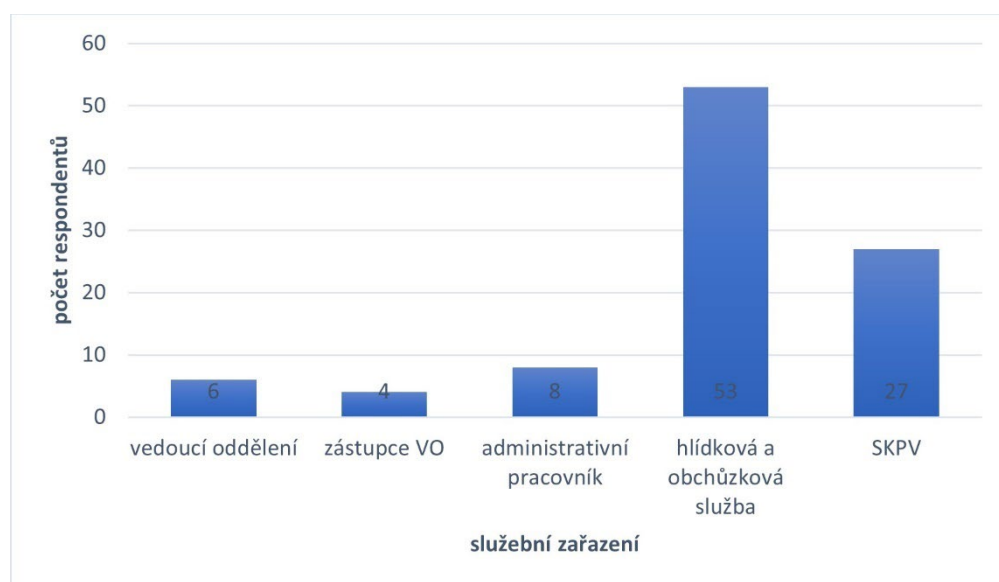
(zdroj: vlastní výzkum)

Nejpočetnější zastoupení respondentů dotazníkového výzkumu byli policisté s délkou praxe 10-20 let, kterých bylo 38, v závěsu za nimi byli policisté s praxí 20 let a více, kterých bylo 36, 7 zúčastněných policistů má praxi 2-5 let a dva policisté, kteří odpovídali na dotazník, slouží méně než dva roky, z tohoto lze usoudit, že se jedná o policisty krátce po absolvování základní odborné přípravy.

Otázka č. 4: Jaké je vaše služební zařazení?

- **vedoucí oddělení**
- **zástupce vedoucího oddělení**
- **administrativní pracovník-zpracovatel**
- **hlídková a obchůzková služba**
- **služba kriminální policie a vyšetřování**

Výsledky odpovědí na otázku č. 4 jsou znázorněny na obrázku 4

Obrázek 4 - Odpovědi na otázku č.4

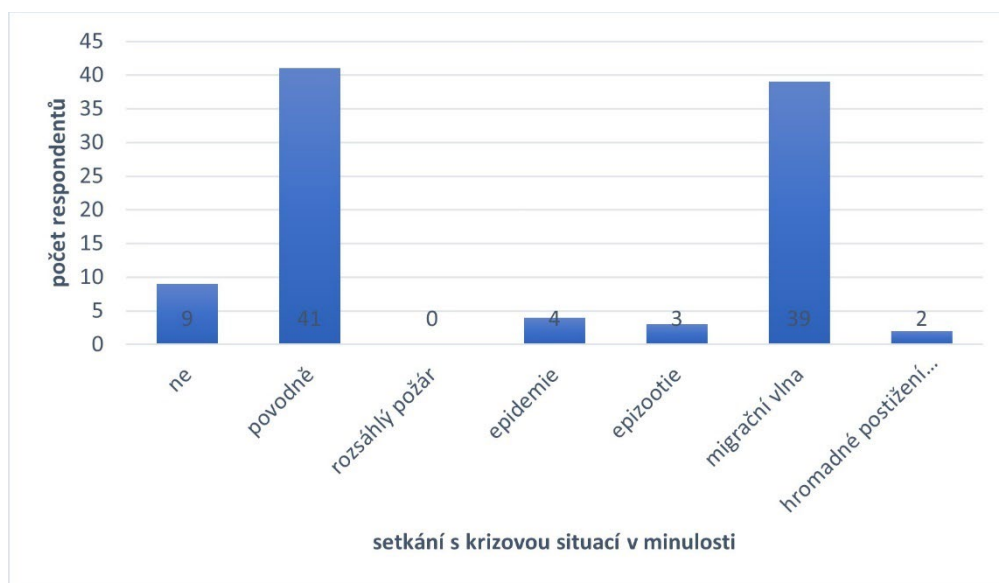
(zdroj: vlastní výzkum)

Nejvíce respondentů, kteří odpovídali na otázky dotazníku byli policisté vykonávající hlídkovou a obchůzkovou činnost, kterých bylo 53. Z celkového počtu bylo 27 odpovídajících policistů ze Služby kriminální policie a vyšetřování, 8 policistů je zařazeno na služebním místě administrativního pracovníka, neboli zpracovatele, dále dotazník vyplnilo 6 vedoucích pracovníků oddělení a 4 zástupci vedoucího oddělení.

Otázka č. 5: Setkal jste se za dobu praxe s krizovou situací?

- ☐ **ne**
- ☐ **ano-jakou**
 - ☐ **povodně**
 - ☐ **rozsáhlý požár**
 - ☐ **epidemie (nákaza osob)**
 - ☐ **epizootie (nákaza zvířat)**
 - ☐ **migrační vlna**
 - ☐ **hromadné postižení osob-dopravní nehoda**

Výsledky odpovědí na otázku č. 5 jsou znázorněny na obrázku 5

Obrázek 5 - Odpovědi na otázku č. 5

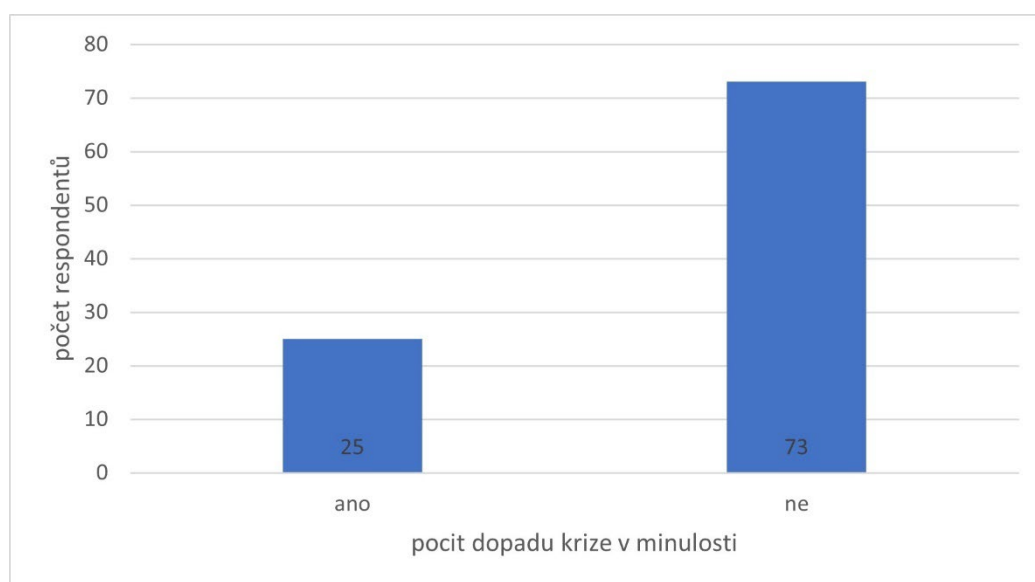
(zdroj: vlastní výzkum)

Co se týče odpovědí na otázku, týkající se zkušenosti s krizovou situací v minulosti, nejvíce policistů se v minulosti setkala s krizovou situací typu povodně, kterých bylo 41, dalších 39 policistů v minulosti čelilo krizové situaci v souvislosti s migrační vlnou, 9 policistů se nesetkalo s žádnou krizovou situací, 4 policisté uvedli, že mají zkušenost s krizovou situací v souvislosti s epidemií a 3 policisté v souvislosti s epizootií. Co se týče hromadného postižení osob v souvislosti s dopravní nehodou, s touto se setkali 2 policisté a s rozsáhlým požárem nemá zkušenost žádný policista.

Otázka č. 6: Pociťl jste na sobě dopad výše uvedené krize?

- ☐ ano
- ☐ ne

Výsledky odpovědí na otázku č. 6 jsou znázorněny na obrázku 6

Obrázek 6 – Odpovědi na otázku č. 6

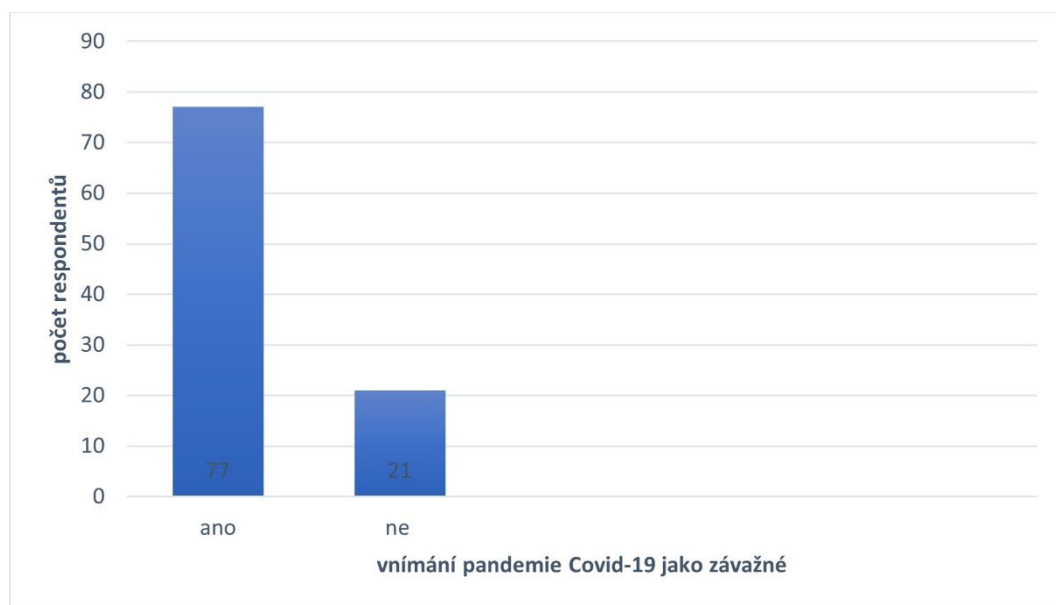
(zdroj: vlastní výzkum)

V souvislosti s prožitou krizovou situací v minulosti 73 respondentů z celkového počtu dotazovaných na sobě nepocíťovali žádný dopad krizové situace a 25 respondentů na sobě dopad krizové situace v minulosti pocíťovalo.

Otázka č. 7: Vnímáte pandemii Covid-19 jako závažnou?

- ☐ **ano**
- ☐ **ne**

Výsledky odpovědí na otázku č. 7 jsou znázorněny na obrázku 7

Obrázek 7 - Odpovědi na otázku č. 7

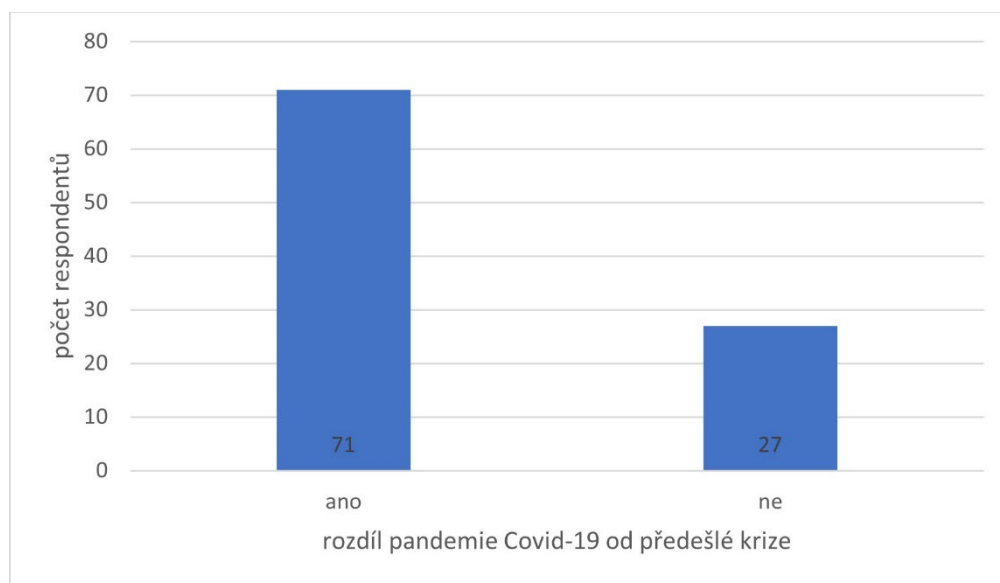
(zdroj: vlastní výzkum)

Zda policisté vnímali pandemii Covid-19 jako závažnou, tak 77 policistů z celkového počtu dotazovaných pandemii Covid-19 vnímalo, jako závažnou a 21 policistů nikoliv.

Otázka č. 8: Je situace při pandemii Covid-19 rozdílná od předešlých krizových situací?

- ☐ **ano**
- ☐ **ne**

Výsledky odpovědí na otázku č. 8 jsou znázorněny na obrázku 8

Obrázek 8 - Odpovědi na otázku č. 8

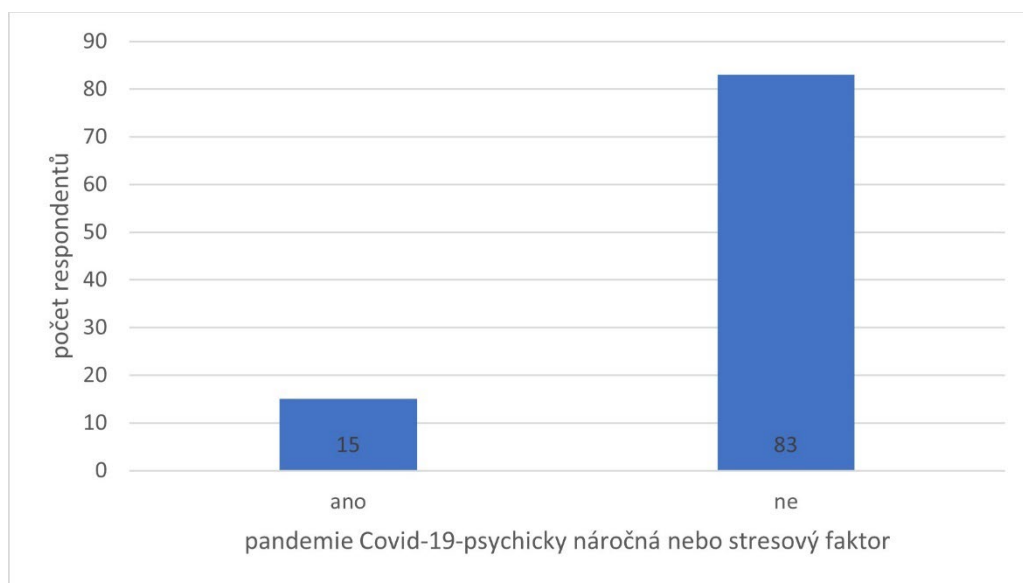
(zdroj: vlastní výzkum)

Z tohoto grafu je zřejmé, že 71 dotazovaných respondentů vidí rozdíl mezi předešlými krizovými situacemi a pandemií Covid-19 a 27 respondentů žádný rozdíl nevidí.

Otázka č. 9: Byla pro vás pandemie Covid-19 psychicky náročná nebo stresovým faktorem?

- ☐ **ano**
- ☐ **ne**

Výsledky odpovědí na otázku č. 9 jsou znázorněny na obrázku 9

Obrázek 9 – Odpovědi na otázku č. 9

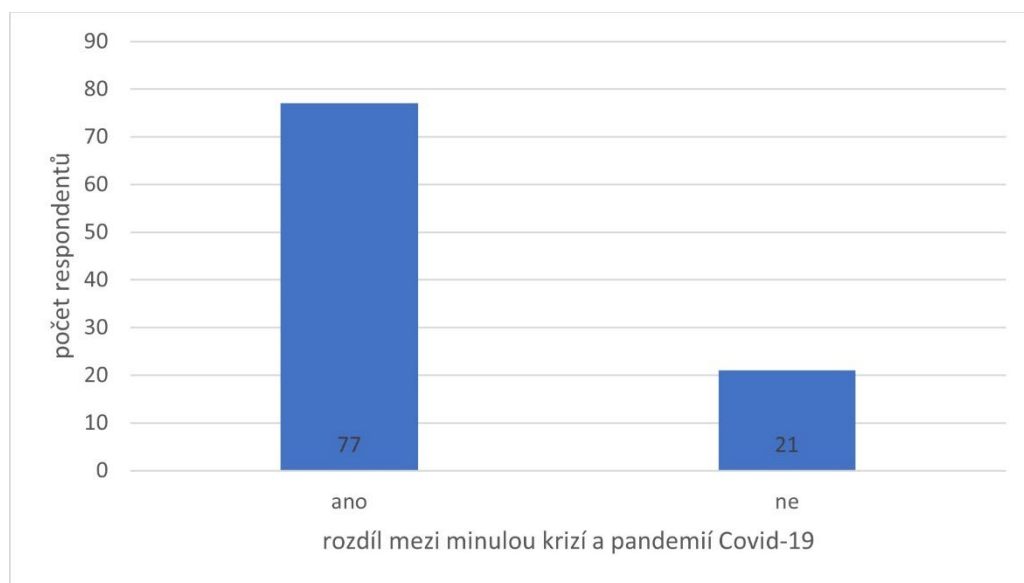
(zdroj: vlastní výzkum)

Pro 83 respondentů z celkového počtu neznamenal pandemií Covid-19 psychickou náročnost nebo stresový faktor, ale pro 15 dotazovaných byla pandemií Covid-19 psychicky náročná nebo stresový faktor.

Otázka č. 10: Cítíte rozdíl mezi minulou krizovou situací a pandemií Covid-19?

- ☐ **ano**
- ☐ **ne**

Výsledky odpovědí na otázku č. 10 jsou znázorněny na obrázku 10

Obrázek 10 - Odpovědi na otázku č. 10

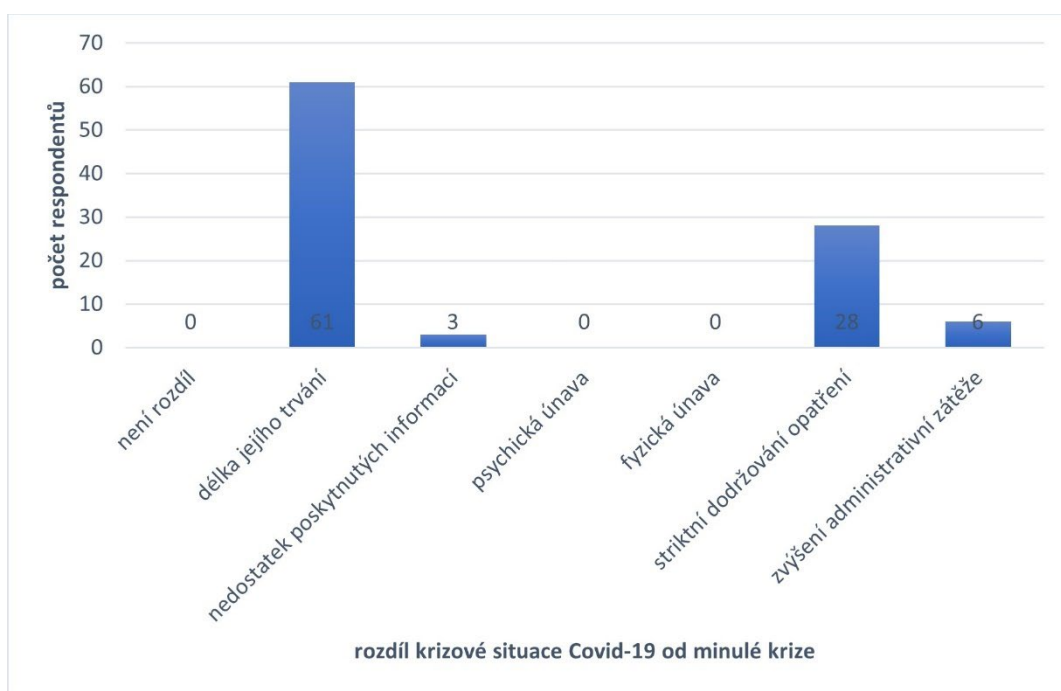
(zdroj: vlastní výzkum)

Rozdílnost krizových situací v minulosti a současné krizové situace související s pandemií Covid-19 pocítuje 77 respondentů, ale 21 respondentů rozdíl nepocítuje.

Otázka č. 11: V čem je krizová situace v souvislosti s Covid-19 rozdílná od minulé?

- **není rozdíl**
- **v délce jejího trvání**
- **v nedostatku poskytnutých informací**
- **v psychické únavě**
- **ve fyzické únavě**
- **ve striktním dodržování režimových opatření**
- **ve zvýšení administrativní zátěže**

Výsledky odpovědí na otázku č. 11 jsou znázorněny na obrázku 11

Obrázek 11 – Odpovědi na otázku č. 11

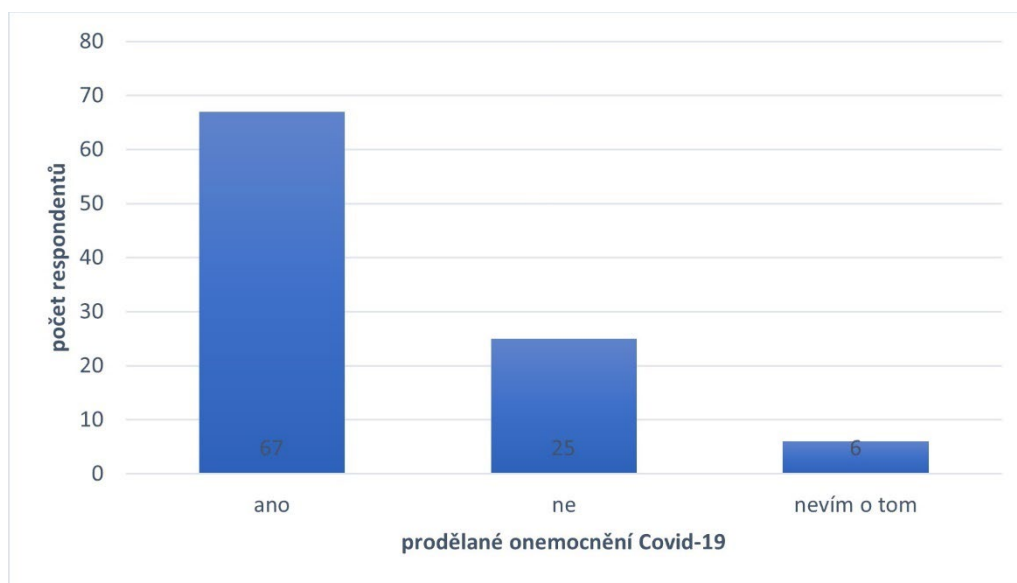
(zdroj: vlastní výzkum)

Největší rozdíl mezi krizovou situací v minulosti a pandemií Covid-19 vidělo 61 respondentů v délce jejího trvání, 28 respondentů v povinnosti striktně dodržovat opatření, 6 respondentů pocítilo zvýšení administrativní zátěže a 3 respondenti neměli dostatek poskytnutých informací v souvislosti s onemocněním Covid-19.

Otázka č. 12: Prodělal jste onemocnění Covid-19?

- ☐ **ano**
- ☐ **ne**
- ☐ **nevím o tom**

Výsledky odpovědí na otázku č. 12 jsou znázorněny na obrázku 12

Obrázek 12 - Odpovědi na otázku č. 12

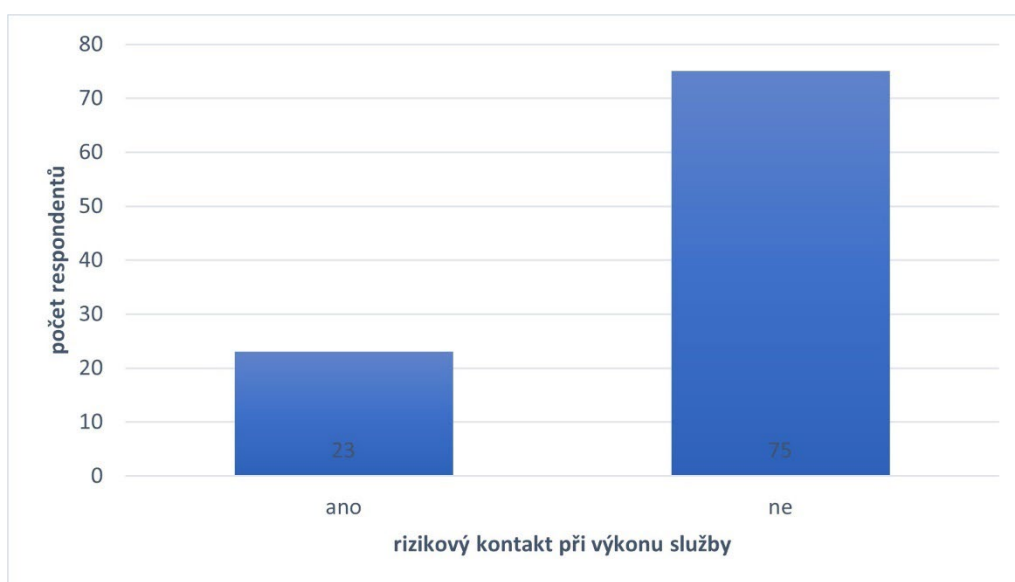
(zdroj: vlastní výzkum)

Onemocnění Covid-19 prodělalo 67 policistů z celkového počtu dotazovaných, 25 policistů toto onemocnění neprodělalo a 6 policistů o tom, že by prodělalo onemocnění Covid-19, neví.

Otázka č. 13: Jednalo se o rizikový kontakt v souvislosti s výkonem služby?

- ☐ **ano**
- ☐ **ne**

Výsledky odpovědí na otázku č. 13 jsou znázorněny na obrázku 13

Obrázek 13 – Odpovědi na otázku č. 13

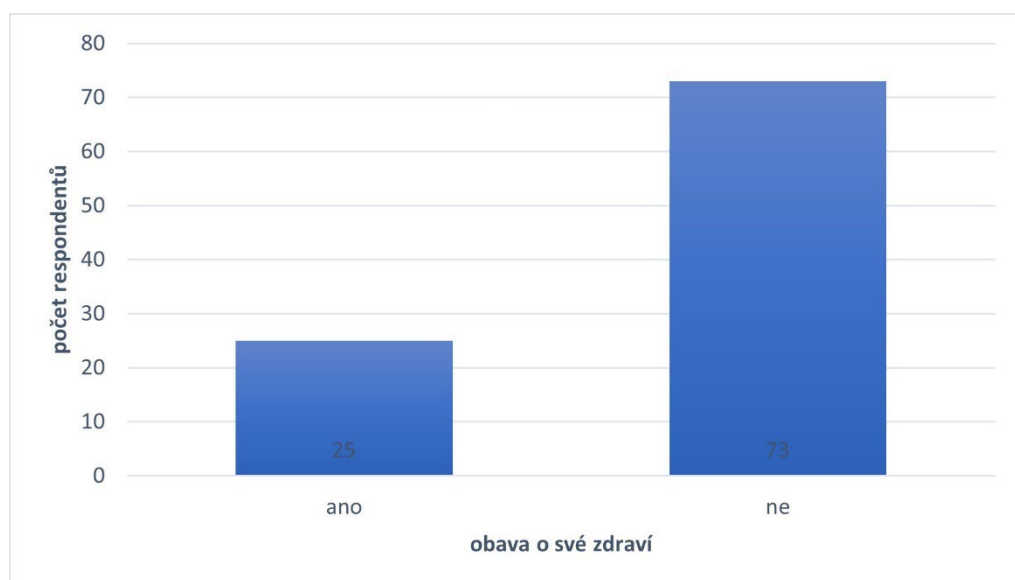
(zdroj: vlastní výzkum)

Zda k nákaze došlo při plnění služebních povinností, 75 policistů odpovědělo, že nikoliv a 23 policistů uvedlo kladnou odpověď.

Otázka č. 14: Měl jste obavu o své zdraví?

- ☐ **ano**
- ☐ **ne**

Výsledky odpovědí na otázku č. 14 jsou znázorněny na obrázku 14

Obrázek 14 - Odpovědi na otázku č. 14

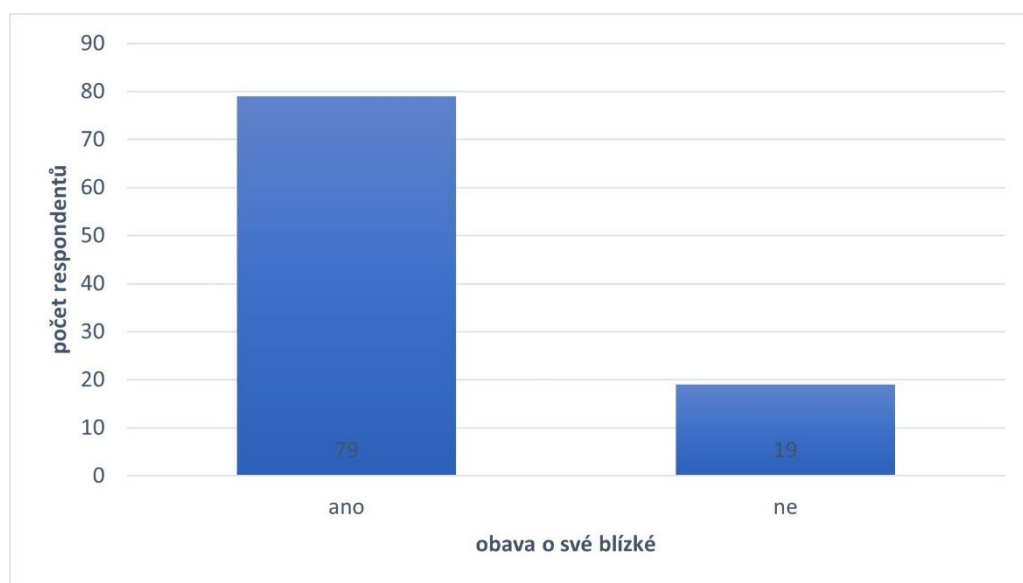
(zdroj: vlastní výzkum)

Obavu o své zdraví v souvislosti s nákazou Covid-19 vyslovilo 23 respondentů a 73 respondentů obavu o své zdraví nemělo.

Otázka č. 15: Měl jste obavu o své blízké?

- ☐ **ano**
- ☐ **ne**

Výsledky odpovědí na otázku č. 15 jsou znázorněny na obrázku 15

Obrázek 15 – Odpovědi na otázku č. 15

(zdroj: vlastní výzkum)

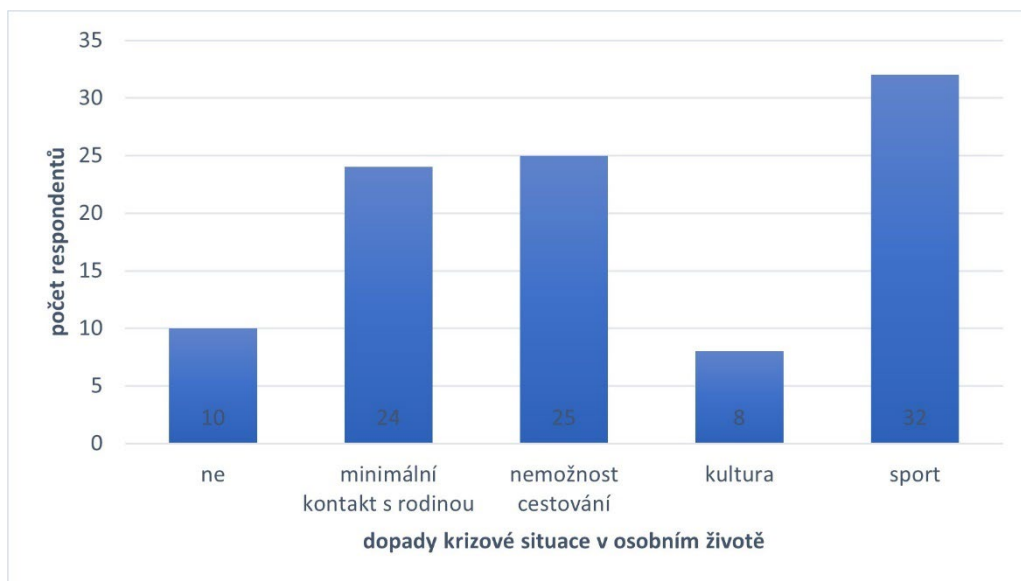
Co se však týče obavy o zdraví svých blízkých, 79 respondentů tuto obavu mělo a 19 respondentů obavu o své blízké nemělo.

Otázka č. 16: Cítil jste dopady krizové situace v osobním životě?

- ☐ **ne**
- ☐ **ano-jaké**
 - ☐ **minimální kontakt s rodinou**
 - ☐ **nemožnost cestování**

- **kultura**
- **sport**

Výsledky odpovědí na otázku č. 16 jsou znázorněny na obrázku 16

Obrázek 16 – Odpovědi na otázku č. 16

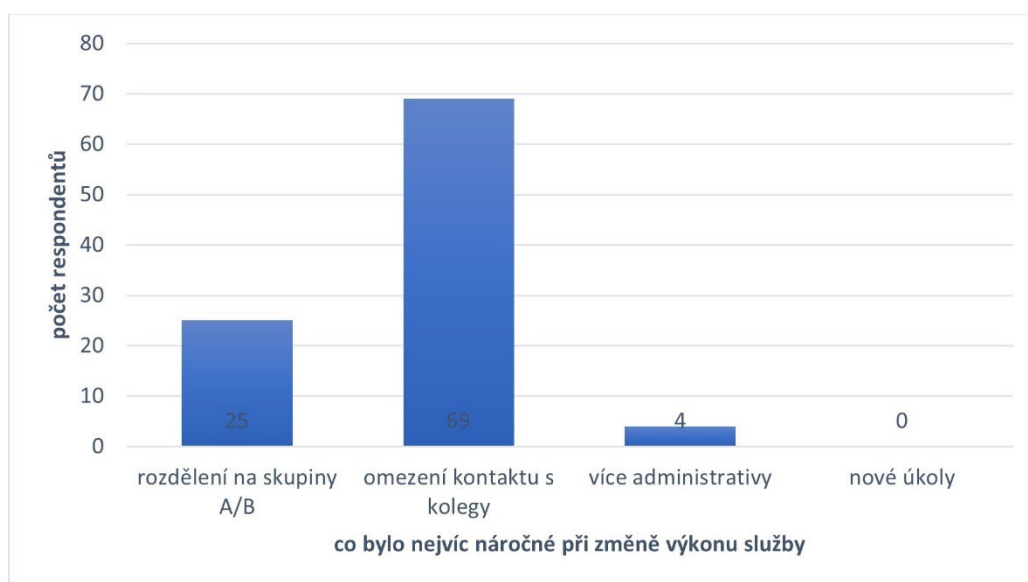
(zdroj: vlastní výzkum)

Na otázku související s dopadem krizové situace Covid-19 v osobním životě, nejvíce tento dopad cítili policisté v souvislosti se sportem, bylo jich 32, 25 policistů tento dopad vnímalo v souvislosti s nemožností cestovat, 24 policistů cítilo dopad v souvislosti s minimálním kontaktem s rodinou, 10 policistů žádný dopad na osobní život nepocítilo a 8 policistů pocítilo dopad v osobní životě v souvislosti s kulturou.

Otázka č. 17: Co pro vás bylo nejvíce náročné při změně výkonu služby?

- **rozdělení na skupiny A/B**
- **omezení kontaktu s kolegy**
- **více administrativy**
- **nové úkoly**

Výsledky odpovědí na otázku č. 17 jsou znázorněny na obrázku 17

Obrázek 17- Odpovědi na otázku č. 17

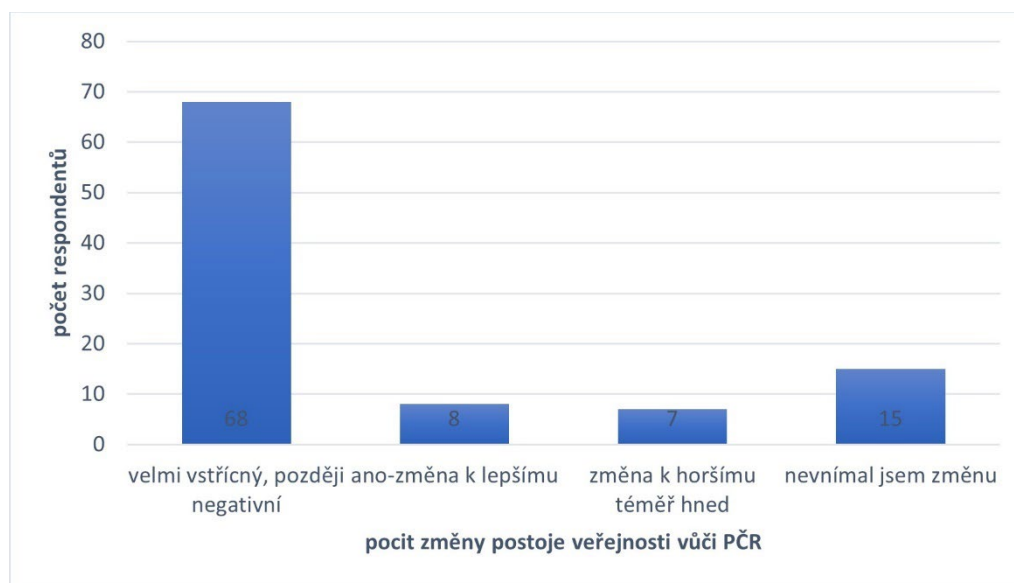
(zdroj: vlastní výzkum)

Při změně výkonu služby bylo pro 69 policistů nejvíce náročné omezení kontaktu s ostatními kolegy, 25 policistům nevyhovovalo rozdělení na skupiny A/B a pro 4 policisty bylo nejvíce náročné více administrativy.

Otázka č. 18: Cítil jste změnu postoje veřejnosti vůči Policii České republiky?

- ☐ **ano, nejprve velmi vstřícný přístup, později spíše negativní**
- ☐ **ano-změna k lepšímu**
- ☐ **změna k horšímu téměř hned**
- ☐ **nevnímal jsem změnu**

Výsledky odpovědí na otázku č. 18 jsou znázorněny na obrázku 18

Obrázek 18 – Odpovědi na otázku č. 18

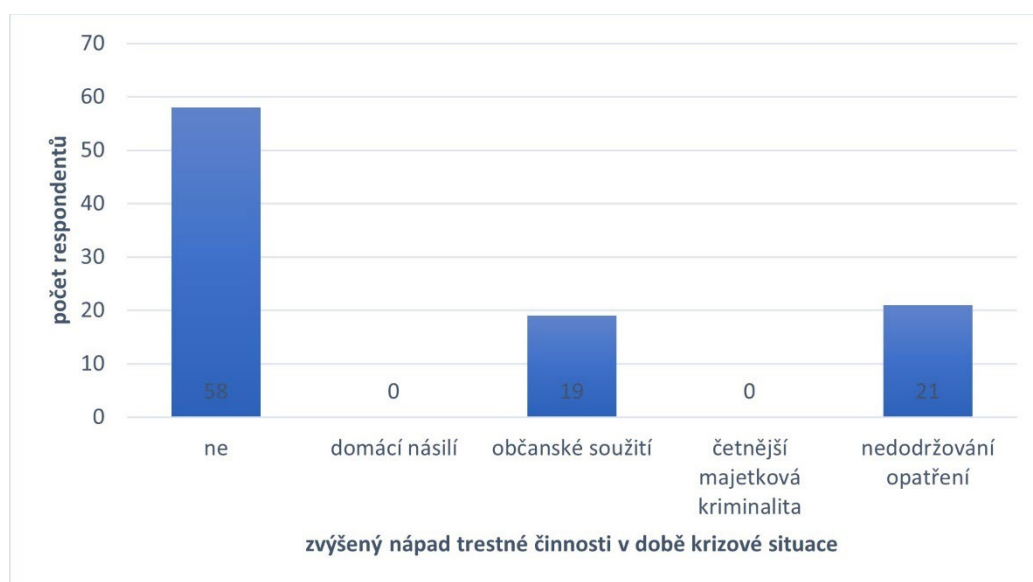
(zdroj: vlastní výzkum)

Z celkového počtu dotazovaných cítilo 68 policistů nejprve velmi vstřícný postoj veřejnosti vůči Policii České republiky, později však negativní. 15 policistů odpovědělo, že změnu v postoji veřejnosti nevnímali, 8 policistů cítilo změnu k lepšímu a 7 naopak k horšímu.

Otázka č. 19: Zvýšil se nápad trestné činnosti v době krizové situace?

- **ne**
- **ano-jak**
 - **domácí násilí**
 - **občanské soužití**
 - **četnější majetková kriminalita**
 - **nedodržování opatření**

Výsledky odpovědí na otázku č. 19 jsou znázorněny na obrázku 19

Obrázek 19 - Odpovědi na otázku č. 19

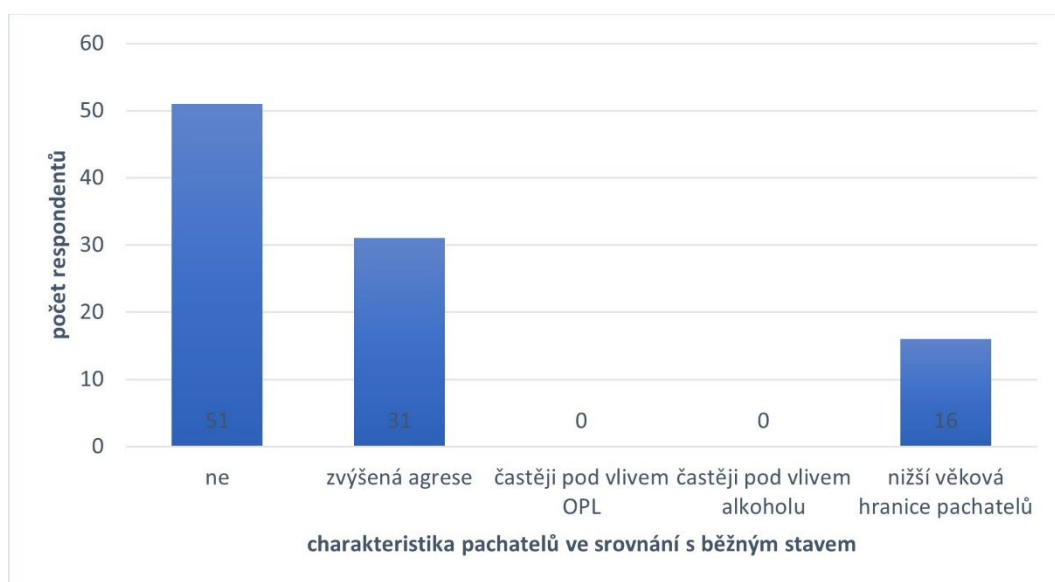
(zdroj: vlastní výzkum)

Co se týče zvýšení nápadu trestné činnosti, 58 respondentů z celkového počtu zaznamenalo odpověď, že nedošlo ke zvýšení. 21 respondentů sdělilo, že došlo ke zvýšení protiprávního jednání v souvislosti s nedodržováním vydaných opatření a 19 respondentů vidí vzrůst trestné činnosti v souvislosti s domácím násilím.

Otázka č. 20: Je rozdíl v charakteristice pachatelů ve srovnání s běžným stavem?

- **ne**
- **ano-jaký**
 - **zvýšená agrese**
 - **častěji pod vlivem OPL**
 - **častěji pod vlivem alkoholu**
 - **nižší věková hranice pachatelů**

Výsledky odpovědí na otázku č. 20 jsou znázorněny na obrázku 20

Obrázek 20 – Odpovědi na otázku č. 20

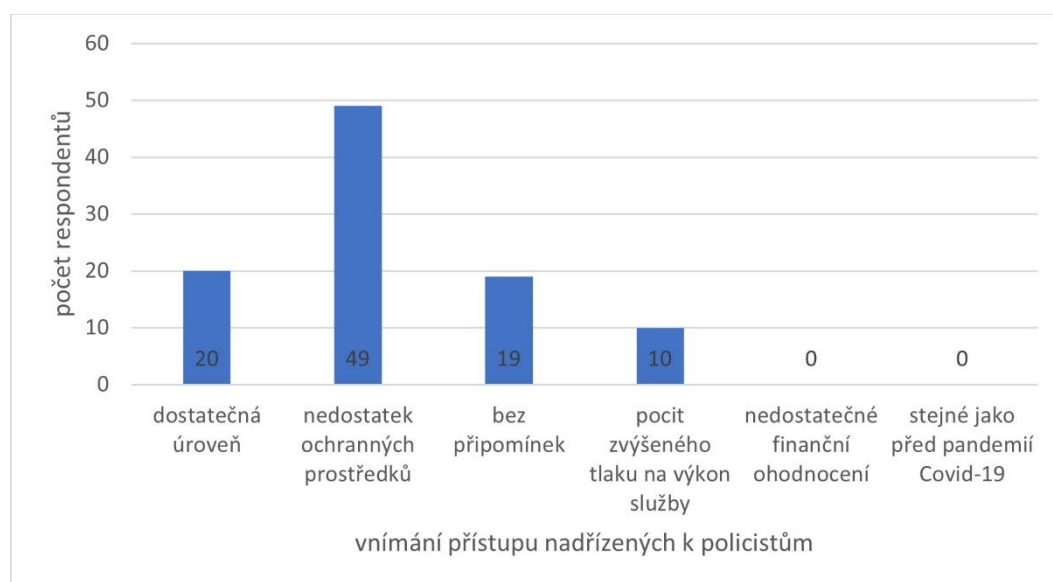
(zdroj: vlastní výzkum)

Otázka směřující na charakteristiku pachatele za běžného stavu a při krizové situaci v souvislosti s pandemií Covid-19, byla počtem 51 respondentů vyhodnocena, že rozdíl v charakteristice pachatelů není, 31 respondentů poukázalo na zvýšenou agresivitu pachatelů a 16 respondentů zmínilo snižující se věk pachatele trestné činnosti.

Otázka č. 21: Jak jste vnímal přístup služebních funkcionářů k policistům, v souvislosti s režimem služeb, vybavením ochrannými prostředky, finančním ohodnocením?

- dostatečná úroveň
- nedostatek ochranných prostředků
- bez připomínek
- pocit zvýšeného tlaku na výkon služby
- nedostatečné finanční ohodnocení
- stejné jako před pandemií Covid-19

Výsledky odpovědí na otázku č. 21 jsou znázorněny na obrázku 21

Obrázek 21 - Odpovědi na otázku č. 21

(zdroj: vlastní výzkum)

Touto otázkou byl zjišťován pocit policistů, jak vnímali v době pandemie Covid-19 přístup služební funkcionářů, kdy 49 policistů poukazovalo na nedostatečné vybavení ochrannými prostředky, 20 policistů situaci vnímalo na dostatečné úrovni, 19 policistů nemělo připomínek a 10 policistů cítilo zvýšený tlak na výkon služby.

6 Diskuze

Cílem bakalářské práce je zjištění, zda byla Policie České republiky připravena na situaci, která nastala v souvislosti s příchodem pandemie onemocnění Covid-19, o kterém v jeho začátku nebylo příliš mnoho informací. Dotazníkový výzkum byl postaven na vnímání nadešlé situace samotnými policisty, jejich zkušenostmi a přístupem. K výzkumu byl sestaven dotazník, který obsahoval 21 otázek. Odkaz na vyplnění dotazníku byl zaslán policistům prostřednictvím mobilní aplikace Whatsapp, což znamenalo nejefektivnější sběr dat, protože v současné době je téměř na každém oddělení běžným standardem komunikace přes společnou skupinu Whatsapp. Tímto způsobem byl zaslán policistům na Obvodní oddělení policie Kdyně, Sušice, Nýrsko, Suché Vrbné, dále byl zaslán na Dopravní inspektorát policie Domažlice a Klatovy a v neposlední řadě byl zaslán na oddělení SKPV Domažlice. Tímto zasláním došlo k šíření odkazu na dotazník mezi policisty a následnému sběru dat. Zpětnou vazbou byly kladné ohlasy kolegů policistů. Celkem bylo policisty vyplněno 98 dotazníků, které jsem následně vyhodnotila.

V otázce číslo 1 mě zajímalo, zda na dotazník odpovídají muži nebo ženy. Dotazník vyplnilo 59 mužů a 39 žen. U této otázky jsem očekávala větší zastoupení mužů, neboť stále je více sloužících mužů než žen. Počet žen mě mile překvapil, ale nezaskočil, neboť počet žen v uniformě stále roste a ženy mají u policie již vysoké početní zastoupení.

V otázce číslo 2 jsem se dotazovala na věk respondentů, protože každá věková kategorie policistů má na danou problematiku jiný náhled. Nejvíce policistů, kteří se zúčastnili vyplnění dotazníku, bylo ve věkové kategorii 35-45 let, kterých bylo 49. Za nimi v závěsu byli kolegové ve věkové kategorii 25-35 let, kterých bylo 26. Policistů starších 45 let odpovídalo 18 a mladých kolegů ve věku 20-25 let odpovídalo nejméně, bylo jich 5. Věk při vyplňování dotazníku hraje důležitou roli, neboť starší kolegové bývají mnohdy zkušenější a ti mladší jsou bez zkušeností a někdy je jejich přílišná horlivost spíše na škodu.

Velmi důležitou považuji otázku číslo 3, ve které jsem se dotazovala na délku praxe policistů, neboť od délky praxe se odvíjí zkušenosti a přístup policistů k jakékoliv nestandardní situaci. Nejvíce policistů, kteří vyplnili dotazník, bylo s délkou praxe 10-20 let, kterých bylo 38. Jedná se o kategorii, do které spadám i já svojí délkou praxe. Policistů s délkou praxe 20 let a více vyplnilo dotazník celkem 36. Po těchto dvou poměrně početních skupinách následovala skupina policistů s délkou praxe 5-10 let, kterých bylo

15. Co se týče délky praxe mezi 2-5 lety, vyplnilo dotazník 7 policistů a nejmenší zastoupení měli policisté sloužící méně než dva roky, kteří byli pouze 2. S největší pravděpodobností tito dva policisté nemají ve výkonu služby žádné zkušenosti. Lze předpokládat, že v době trvání krizové situace, která nastala v souvislosti s onemocněním Covid-19, byli na policejní škole, kde absolvovali základní odbornou přípravu. Zkušenosti policistů sloužících 2-5 let budou také minimální, dá se říci, že budou převážně souviset jen s pandemií.

Otázkou číslo 4 jsem chtěla zjistit, na jakých pozicích slouží kolegové, kteří se dotazníkového výzkumu zúčastnili. Velmi mne potěšilo, že dotazník vyplnilo 6 vedoucích pracovníků a 4 zástupci vedoucích pracovníků. Kladná aktivita služebních funkcionářů je pro pohled policisty velmi důležitá. Nejpočetnější skupinou vyplňujících byla dle mého očekávání hlídková a obchůzková činnost, těchto kolegů bylo 53. Kolegů z oddělení SKPV bylo odpovídajících 27 a dále se dotazníkového šetření zúčastnilo 8 policistů zařazených na služebním místě zpracovatele.

Díky otázce číslo 5 byl zmapován průzkum ohledně zkušenosti s krizovou situací v minulosti. Zde bylo jasné, že policisté s delší praxí se s některou z krizových situací v minulosti setkali. Největší zkušenost mají sloužící kolegové s povodněmi, kdy odpovídajících bylo 41. Nejrozsáhlejší povodně, které v minulosti nastaly, byly ničivé povodně v roce 1997 a v roce 2002. Dalších 9 policistů mělo v minulosti zkušenost s krizovou situací spojenou s migrační vlnou, 9 policistů uvedlo, že se s žádnou z krizových situací nesetkalo, což může být zapříčiněno jiným služebním zařazením nebo krátkou délkou praxe, 4 policisté se v minulosti setkali s epidemií, kdy velmi rozsáhlou byla prasečí chřipka v roce 2009 a spalničky v roce 2014 a 2017. Epizootii označilo za krizovou situaci v minulosti 3 policisté, hromadné postižení osob v souvislosti s dopravní nehodou vnímali jako krizovou situaci 2 policisté. Vzhledem k dvěma velmi vážným nehodám vlaků v okrese Domažlice jsem předpokládala, že tento typ události bude mít více respondentů. Rozsáhlý požár neoznačil žádný policista.

S otázkou číslo 5 souvisela i otázka číslo 6, ve které mne zajímalo, zda policisté na sobě vnímali v minulosti dopad zažité krizové situace. 73 kolegů z celkového počtu dotazovaných uvedlo, že žádný dopad nevnímalo a 25 kolegů jakýsi dopad krizové situace na svoji osobu pocítilo. Z těchto odpovědí je zřejmé, že většina policistů jsou

psychicky odolní profesionálové, kteří nedopustí, aby je dopady krizové situace nějakým způsobem ovlivnily.

Otázkou číslo 7 jsem přistoupila již k samotné pandemii Covid-19 a účelem této otázky bylo zjištění přístupu policistů k nastalé situaci. Co se týče závažnosti pandemie Covid-19, ve většině odpovědí policisté pandemii nezlehčovali, 77 z celkového počtu pandemii vnímalo jako závažnou a 21 policistů nikoliv.

Zároveň však v odpovědích na otázku číslo 8, kde jsem se dotazovala, zda je pro policisty krizová situace v minulosti jiná, než krizová situace v souvislosti s pandemií Covid-19, tak rozdíl vnímá 71 policistů a 27 policistů rozdíl v uvedených krizových situacích nevnímá. Zde jsem čekala, že kladných odpovědí bude o dost více a negativních tedy méně, ale i zde se ukazuje, že každý policista je individuální osobností a celou situaci vnímá dle sebe.

Pandemie Covid-19 byla náročná pro každého z nás a otázkou číslo 9 jsem chtěla zjistit, zda byla pandemie Covid-19 pro mé kolegy psychicky náročná nebo zda ji vnímali jako stresový faktor. Převahu negativní odpovědí jsem s ohledem na profesionalitu kolegů předpokládala, přičemž tedy 83 kolegů situaci jako psychicky náročnou nebo stresový faktor nevnímali, avšak 15 kolegů pandemii Covid-19 jako psychickou zátěž nebo stresový faktor, vnímali.

Otázku číslo 10 jsem směřovala na to, zda policisté vidí rozdíl mezi jimi prožitou krizovou situací v minulosti a krizovou situací v souvislosti s pandemií Covid-19, kdy se odpovědi velmi podobaly odpovědím v otázce číslo 8. Rozdíl mezi prožitou krizovou situací v minulosti a krizovou situací při pandemii Covid-19 cítilo 77 policistů a 21 policistů rozdíl mezi krizovými situacemi nespatořovalo.

Otázka číslo 11 navazovala na tu předešlou, kdy jsem chtěla zjistit, v čem byla krizová situace v souvislosti s pandemií Covid-19 rozdílná od předešlých. Jak jsem předpokládala, tak nejvíce policistů tento rozdíl vidělo v délce jejího trvání, kdy odpovědí bylo 61. V minulosti byly nastalé krizové situace mnohem kratší, krizová situace v souvislosti s onemocněním Covid-19 téměř všem, ať už se jednalo o policisty nebo veřejnost, připadala snad nekonečná. 28 policistů vidělo rozdíl mezi minulou a současnou krizí ve striktním dodržování opatření. V minulosti nebylo zavedeno tak objemné množství opatření, jako při krizové situaci v souvislosti s pandemií Covid-19. Na tuto

otázku také odpovědělo 6 kolegů s tím, že rozdíl mezi krizemi spatřovali ve zvýšení administrativní zátěže, k čemuž u některých složek policie skutečně došlo, převážně u složky SKPV a poslední skupinkou tří kolegů, byli ti, kteří odpověděli, že rozdíl vnímali v nedostatku poskytnutých informací, kterých v začátku pandemie Covid-19 bylo opravdu minimálně.

Otázka číslo 12 mapovala nakaženost policistů, kdy z celkového počtu prodělalo onemocnění Covid-19 67 policistů, 25 policistů toto onemocnění neprodělalo a 6 policistů o tom, že by onemocnění prodělalo, neví. I přes to, že velké množství policistů Covid-19 prodělalo, neznamenal to významné ovlivnění výkonu služby a ani to, že by policie jako taková, byla ochromena nedostatkem policistů ve službě.

Vzhledem k tomu, že v některých případech byl blízký kontakt s osobami nevyhnutelný, chtěla jsem otázkou číslo 13 zjistit, zda se někdo z kolegů nakazil onemocněním Covid-19 při výkonu služby, kdy tedy 23 policistů onemocnělo v souvislosti s plněním služebních povinností a 75 policistů se při výkonu služby nenakazilo, což svědčí o zodpovědném přístupu policistů k dané situaci.

Otázkou číslo 14 jsem směřovala k tomu, abych zjistila, zda policisté měli obavu o své zdraví v souvislosti s naprosto novým a ze začátku neznámým onemocněním Covid-19. Obavu o své zdraví většina dotazovaných policistů neměla, bylo jich 75, ale 23 kolegů obavu o své zdraví vyslovilo. Mohlo by se zdát, že policisté obavu o zdraví neměli, což by mohlo sklouznout k nezodpovědnému chování, ale všichni policisté si dobře uvědomovali vážnost situace a i to, že když někdo onemocní, zkomplikuje to chod oddělení a k celé pandemii bylo přistupováno ze strany policistů velmi zodpovědně.

Co však bylo pro policisty náročné, byl fakt, že mohou být ohroženi jejich nejbližší. V odpovědích na otázku číslo 15, týkající se obavy o své blízké, vyslovilo tuto obavu 79 policistů a 19 policistů obavu o své blízké nemělo. Jako policisté jsme si dobře uvědomovali fakt, že při výkonu služby můžeme být vystaveni riziku nákazy a tím vystavujeme tomuto riziku i naše nejbližší. Prioritou pro nás všechny bylo chránit se a být zodpovědnými.

Otázku číslo 16 jsem směřovala na dopad krizové situace v souvislosti s Covid-19 v osobním životě. Pro velkou část policistů je jistým způsobem relaxace udržování fyzické kondice. Uzavření fitness center a sportovišť přineslo komplikaci v tomto

životním trendu mnoha policistů, proto mne nepřekvapilo množství policistů, kteří pocítili dopad v osobním životě ten, že se nemohli věnovat svým oblíbeným sportovním aktivitám, těchto policistů bylo 32. 25 dotazovaných policistů cítilo dopady na osobní život v nemožnosti cestovat, což zapříčinilo jak nemožnost čerpat řádnou dovolenou, tak i uzavření státních hranic. Minimální kontakt s rodinou se dotkl 24 policistů, neboť služba u policie byla v tomto směru riziková a nikdo z nás nechtěl vystavit riziku nákazy například své rodiče, proto dobrovolně omezil kontakt s rodinou. 10 policistů z celkového počtu dotazovaných dopad na osobní život nepocítili a 8 policistům v době pandemie chyběla kultura, neboť se nekonaly žádné kulturní akce a byla zavřená kina i divadla.

Pandemie Covid-19 znamenala také přijetí důležitých režimových opatření v rámci Policie České republiky, aby nedošlo k oslabení akceschopnosti této složky. Na vnímání režimových opatření byla směřována otázka číslo 17. Nejvíce policistům, po zavedení režimových opatření, chyběl kontakt s ostatními kolegy, takto odpovídajících kolegů bylo 69. Další věcí, která byla pro 25 policistů náročná, bylo rozdělení na skupiny A/B. Ne každý dostal do své skupiny kolegu, se kterým si velice dobře rozumí, což mohl být důvod, že tato situace některým kolegům nebyla příjemná, avšak zcela jistě byla profesionálním přístupem všech, velice dobře zvládnutá. Pro 4 dotazované policisty bylo nejvíce náročné zvýšené množství administrativy, což je samozřejmě o subjektivním vnímání každého policisty. Nové úkoly, které s sebou pandemie Covid-19 přinesla, nebyly náročné pro žádného z dotazovaných policistů.

Je všeobecně známo, že veřejnost byla v průběhu pandemie Covid-19 rozdělena na několik skupin. Tento fakt byl na celé pandemii nejnáročnější. V otázce číslo 18 jsem se dotazovala policistů, jak cítili změnu postoje veřejnosti vůči Policii České republiky. Celkem 68 policistů cítilo na začátku velmi vstřícný postoj veřejnosti vůči policistům. S příchodem pandemie Covid-19 přišla velká vlna solidarity. Ochranných prostředků nebylo mnoho, lidé šli roušky, které věnovali i policistům, vedle záchranářů a hasičů byli policisté také velmi podporovanou složkou, což se ale díky represí v podobě vymáhání dodržování opatření, rapidně změnilo postupem času k horšímu. Mezi dotazovanými bylo 15 policistů, kteří změnu nevnímali, překvapivé bylo, že 8 policistů vnímalo změnu k lepšímu a 7 policistů vnímalo změnu k horšímu téměř hned, což mohlo být zapříčiněno výkonem služby na místech, kde docházelo k různým omezením občanů téměř hned.

Otázkou číslo 19 jsem zjišťovala vliv pandemie Covid-19 na páchanou trestnou činnost, přičemž 58 policistů uvedlo, že dle jejich názoru pandemie vliv na trestnou činnost neměla. Avšak zavedení protiepidemických opatření znamenalo zvýšení zejména přestupkového jednání v souvislosti s nedodržováním těchto opatření, na což poukázalo 21 dotazovaných policistů a 19 policistů poukázalo na zvýšení protiprávního jednání na úseku občanského soužití, což mohlo souviset s tím, že mezi občany místy vládla napjatá atmosféra, lidé byli nervózní, neboť nikdo nevěděl, jak se celá pandemie vyvine a v určitých chvílích převládal pocit, že se jedná o situaci, která nemá konce. Lidé mnohdy věci, které by za normálních okolností neřešili, oznamovali jako nepřekonatelné prohřešky.

Na otázku číslo 19 navazovala otázka číslo 20 související s páchanou trestnou činností. Dotazovala jsem se policistů, zda při nápadu trestné činnosti vnímali rozdíl v charakteristice pachatele, což znamená, zda bylo chování pachatelů protiprávních skutků nějakým způsobem ovlivněno. Z celkového počtu dotazovaných 51 mých kolegů nezaznamenalo markantní rozdíl v charakteristice pachatelů při páchání trestné činnosti v době pandemie. Avšak 31 policistů se setkala se zvýšenou agresivitou pachatelů, což mohlo korespondovat s napětím, které vládlo ve společnosti. Zároveň 16 policistů zaznamenalo, že oproti běžnému stavu se snížila věková hranice pachatelů protiprávních skutků, což mohlo být zapříčiněno zavedenou distanční výukou, pozastavením různých aktivit nebo uzavřením různých sportovišť, kdy mládež nevěděla, jak naložit se svým volným časem a někdy se stalo, že „nuda“ přerostla v nějaké protiprávní jednání.

Závěrem dotazníku jsem položila otázku číslo 21, která se týkala zhodnocení přístupu nadřízených k samotným policistům, ať už se jednalo o změny v režimu služby nebo vybavení ochrannými prostředky či rozdělením finančních odměn policistům. Překvapením pro mne nebylo, že nejvíce policisté jako problém vnímali nedostatek ochranných prostředků, těchto policistů bylo 49. V první vlně pandemie bylo ochranných prostředků velmi málo, a to nejen u Policie České republiky, ale všude. Doma se šily zdravotnické roušky, a co se týče jednorázových roušek, tak ty byly na začátku pandemie na příděl, kdy jsme od nadřízeného dostali vždy dvě jednorázové roušky na službu o délce 24 hodin. Následně se však vybavenost policie ochrannými prostředky výrazně zlepšila. 20 policistů v tomto směru vnímalo celkový přístup na dostatečné úrovni, což lze brát tak, že byli s celkovým přístupem spokojeni. 19 policistů nemělo k přístupu žádné připomínky, z čehož usuzuji, že se nechtěli k dané problematice vyjádřit a posledních 10

kolegů pociťovalo zvýšený tlak na výkon služby, což je také předmětem subjektivního vnímání jedince, neboť co pro jednoho je v normě, může být pro druhého už náročnější. Žádné další připomínky kolegové neuvedli.

Po vyhodnocení všech odpovědí vyplněného dotazníku, který byl vyplněn příslušníky Policie České republiky napříč Krajskými ředitelstvími Plzeňského, Jihočeského a Karlovarského kraje bylo následně možné odpovědět na výzkumné otázky.

Výzkumná otázka č. 1: Byla Policie České republiky připravena na plnění úkolů v době vyhlášení nouzového stavu?

Policie České republiky se skládá z mnoha mužů a žen, kteří jsou do služebního poměru přijímáni za přísných osobnostních předpokladů. Jedná se o psychicky odolné jedince, kteří jsou schopni přijmout téměř jakoukoliv změnu týkající se výkonu služby a s takovou změnou jsou schopni pracovat, aniž by na sobě pocítili psychické dopady těchto změn. Příslušníci jsou připraveni jak na zvýšené pracovní nároky, tak i na situace, které do jisté míry mohou ovlivnit jejich osobní život. Převážná část policistů vzhledem k délce své praxe má zkušenosti s krizovými situacemi, což pomohlo k efektivnějšímu zvládnutí pandemie Covid-19. Díky přístupu mužů a žen v uniformách leze s jistotou říci, že Policie České republiky i přes mnohá úskalí a negativní postoj veřejnosti byla připravena na plnění úkolů v souvislosti s vyhlášením nouzového stavu při pandemii Covid-19.

Výzkumná otázka č. 2: Ovlivnila pandemie Covid-19 výkon služby Policie České republiky?

Na tuto výzkumnou otázku se nabízejí dvě odpovědi. Jedna spočívá v tom, že výkon služby byl nově ovlivněn režimovými opatřeními, která byla přijata v rámci policie a také nárůstem páchané trestné činnosti. Většina policistů však enormní nárůst trestné činnosti a viditelnou změnu v chování pachatelů za nouzového stavu nepocítila a celou situaci policisté nevnímali jako zatěžující. Jediné, co bylo pro policisty náročnější, byl pohled veřejnosti, která policii vnímala jako zlo nebo prodlouženou ruku vlády, která lidem odírala svými opatřeními zažité zvyky. Tlak veřejnosti byl vysoký i díky prezentaci

policie v médiích, kdy se tato média hlavně zaměřila na nestandardní situace, avšak veřejnosti nikdy nenastínila pravou skutečnost konkrétních situací. Druhá odpověď by mohla mít souvislost s vlivem pandemie Covid-19 na personální stav policie. Díky profesionálnímu přístupu policistů, kteří vnímali pandemii Covid-19 jako závažnou, a pečlivě dbali na používání ochranných prostředků, nedošlo k omezení akceschopnosti Policie České republiky jako takové. V první vlně pandemie bylo sice ochranných prostředků málo, ale i s tím si dokázali policisté poradit a počty nakažených policistů ať už v souvislosti s rizikovým kontaktem při výkonu služby či nikoliv, nedosáhly počty nakažených policistů nebo policistů v karanténě alarmujících čísel a výkon služby byl zachován. Z obou odpovědí lze vyvodit jednu základní, že výkon služby Policie České republiky byl ovlivněn jen z části, konkrétně přijatými opatřeními v rámci policie.

7 Závěr

Na základě provedeného šetření lze Policii České republiky díky jejím příslušníkům přisoudit velmi vysokou míru profesionality. Policie je schopna krizovým situacím čelit a na změny dokáže reagovat velmi efektivně. Z pocitů dotazovaných policistů je zřejmé, že svoji práci berou jako poslání, přistupují k ní zodpovědně a v plnění nových úkolů nevidí nic výjimečného, neboť jsou schopni nové změny přijmout bez jakýchkoliv problémů. Oproti záchranářů a hasičům mají policisté mnohem horší postavení, co se týče pohledu veřejnosti, kdy tento postoj vyvolala krizová situace. Policisté jsou si však vědomi, že jejich role v bezpečnostním systému je nezaměnitelná, a i když jim veřejnost dává najevo, že nejsou mnohdy žádáni, vědí, že pro ochranu bezpečnosti občanů jsou nepostradatelní. Vysokým kreditem Policie České republiky je profesionalita a zodpovědný přístup jejich příslušníků, kteří v nastalé krizové situaci nevidí důvod k omezení policejní činnosti. Většina policistů je připravena vykonávat svou činnost za jakékoliv situace a za jakékoliv ztížených podmínek. Základem pro jejich výkon služby je stabilní zázemí jejich obvodního oddělení, vedoucí, který za svým týmem stojí a v náročných situacích svůj tým podpoří a v neposlední řadě je pro policisty důležitá podpora jejich nejbližších, zvláště ve velmi náročných obdobích, kterým například pandemie Covid-19 bezesporu pro policisty byla.

Bakalářská práce může být využita jako pomůcka při studiu pro rozšíření znalostí v dané problematice, týkající se činnosti Policie České republiky v době vyhlášení nouzového stavu v České republice.

Seznam literatury

BRÁZDIL, R. et al. Historické a současné povodně v České republice. 1. vyd. Brno: Masarykova Univerzita Brno, 2005. ISBN 80-210-3864-0

HORÁK, Rudolf a Josef, KELLNER. Bezpečnost státu a ochrana obyvatelstva. Brno: Univerzita obrany, 2005. ISBN 80-7231-013-5.

KROUPA, Miroslav a Milan, ŘÍHA. Integrovaný záchranný systém. 4., aktualiz. vyd. Praha: Armex, 2011. Skripta pro střední a vyšší odborné školy. ISBN 978-80-87451-01-4.

MACEK, P. Pořádková činnost policie. Praha: POLICE HISTORY, 2008. ISBN 978- 80-86477-45-9

Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, kolektiv autorů, MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 2015. ISBN 978-80-86466-62-0

VOKUŠ, Jiří. Policie České republiky. 1. vyd. Praha: Policejní prezidium České republiky 2010. ISBN 978-80-254-6099-3.

Ochrana obyvatelstva a krizové řízení, kolektiv autorů, MV-generální ředitelství Hasičského záchranného sboru ČR. 2015. ISBN 978-80-86466-62-0

Internetové zdroje:

Vláda České republiky. *Vládní usnesení související s bojem proti epidemii* [online]. Vláda.cz. Copyright © 2022 [cit. 04.01.2022]. Dostupné z <https://www.vlada.cz/cz/epidemie-koronaviru/dulezite-informace/vladni-usneseni-souvisejici-s-bojem-proti-epidemii-180608>

Ministerstvo vnitra České republiky (MVČR). Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu. [online] Praha: MVČR. Copyright © 2016 [cit. 15.01.2022]. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>

Policie České republiky. [online] www.policie.cz. Copyright © 2022 [cit. 4. 1. 2022]. Dostupné z: <http://www.policie.cz/clanek/o-nas-policie-ceske-republiky-policie-ceske-republiky.aspx>

Trojánek, Milan, Vyacheslav Grebenyuk, Kristýna Herrmannová, Tomáš Nečas, Jana Gregorová, Martin Kucbel, Robin Šín, Hana Roháčová & František Stejskal. „Nový koronavirus (SARS-CoV2) a onemocnění COVID-19.“ [online]. Časopis lékařů českých 2, no. 159: 55-66. Copyright © 2020 [cit. 20.03.2022]. Dostupné z <https://www.prolekare.cz/casopisy/casopis-lekaru-ceskych/2020-2-6/novy-koronavirus-sars-cov-2-a-onemocneni-covid-19-122272>

Ministerstvo vnitra České republiky (MVČR). 2016. Terminologický slovník pojmů z oblasti krizového řízení, ochrany obyvatelstva, environmentální bezpečnosti a plánování obrany státu. Praha: MVČR. Dostupné z <https://www.mvcr.cz/clanek/terminologicky-slovník-krizove-rizeni-a-planovani-obrany-statu.aspx>

Světová zdravotnická organizace (WHO). 2020. “Timeline of WHO’s response to COVID-19.” Accessed August 23, 2020. [cit. 20.03.2022]. Dostupné z <https://www.who.int/news-room/detail/29-06-2020-covidtimeline>

Zákony a jiné právní dokumenty:

Zákon č. 273/2008 Sb., o Policii České republiky, 2008

Zákon č. 361/2003 Sb., o služebním poměru příslušníků bezpečnostních sborů, 2003

Zákon č. 239/2000 Sb., o Integrovaném záchranném systému a o změně některých zákonů, 2000

Zákon č. 240/2000 Sb. - o krizovém řízení a o změně některých zákonů (krizový zákon), 2000

Zákon č. 241/2000 Sb., o hospodářských opatřeních pro krizové stavy a o změně některých souvisejících zákonů, 2000

Zákon č. 320/2015 Sb., o Hasičském záchranném sboru, 2015

Zákon č. 133/1985 Sb., o požární ochraně, 1985

Zákon č. 374/2011 Sb., o zdravotnické záchranné službě, 2011

Zákon č. 1/1993 Sb., Ústava České republiky, 1993

Zákon č. 2/1993 Sb., Listina základních práv a svobod, 1993

Zákon č. 110/1998 Ústavní zákon o bezpečnosti České republiky, 1998

Zákon č. 40/2009 Sb., Trestní zákoník, 2009

Zákon č. 141/1961 Sb., Trestní řád, 1961

Zákon č. 250/2016 Sb., Zákon o odpovědnosti za přestupky a řízení o nich, 2016

Zákon č. 251/2016 Sb., Zákon o některých přestupcích, 2016

Zákon č. 361/2000 Sb., o provozu na pozemních komunikacích, 2000

Pokyn policejního prezidenta č. 130 ze dne 10. června 2020 o zajišťování vnitřního pořádku a bezpečnosti

ZP PP č. 180/2012 ze dne 28. listopadu 2012 o plnění základních úkolů služby pořádkové policie

ZP PP č. 74 ze dne 13. března 2020, kterým se stanoví legislativní opatření po dobu nouzového stavu

ZP PP č. 103/2013 ze dne 28. května 2013 o plnění některých úkolů policejních orgánů Policie České republiky v trestním řízení

ZP PP č. 161 ze dne 28. června 2017, kterým se mění závazný pokyn policejního prezidenta č. 221/2011, kterým se upravují některé postupy v řízení o přestupcích

Seznam obrázků

Obrázek 1 - Odpovědi na otázku č. 1

Obrázek 2 - Odpovědi na otázku č. 2

Obrázek 3 - Odpovědi na otázku č. 3

Obrázek 4 - Odpovědi na otázku č. 4

Obrázek 5 - Odpovědi na otázku č. 5

Obrázek 6 - Odpovědi na otázku č. 6

Obrázek 7 - Odpovědi na otázku č. 7

Obrázek 8 - Odpovědi na otázku č. 8

Obrázek 9 - Odpovědi na otázku č. 9

Obrázek 10 - Odpovědi na otázku č. 10

Obrázek 11 - Odpovědi na otázku č. 11

Obrázek 12 - Odpovědi na otázku č. 12

Obrázek 13 - Odpovědi na otázku č. 13

Obrázek 14 - Odpovědi na otázku č. 14

Obrázek 15 - Odpovědi na otázku č. 15

Obrázek 16 - Odpovědi na otázku č. 16

Obrázek 17 - Odpovědi na otázku č. 17

Obrázek 18 - Odpovědi na otázku č. 18

Obrázek 19 - Odpovědi na otázku č. 19

Obrázek 20 - Odpovědi na otázku č. 20

Obrázek 21 - Odpovědi na otázku č. 21

Přílohy

Příloha A-dotazník

Dotazník

1. Jste muž nebo žena?

- ☐ muž
- ☐ žena

2. Do jaké věkové kategorie patříte?

- ☐ 20-25 let
- ☐ 25-35 let
- ☐ 35-45 let
- ☐ 45 let a více

3. Jaká je délka vaší praxe u Policie České republiky?

- ☐ méně než 2 roky
- ☐ 2-5 let
- ☐ 5-10 let
- ☐ 10-20 let
- ☐ 20 let a více

4. Jaké je vaše služební zařazení?

- ☐ vedoucí oddělení
- ☐ zástupce vedoucího oddělení
- ☐ administrativní pracovník-zpracovatel
- ☐ hlídková a obchůzková služba
- ☐ služba kriminální policie a vyšetřování

5. Setkal jste se za dobu praxe s krizovou situací?

- ☐ ne
- ☐ ano-jakou
 - ☐ povodně

- ☐ rozsáhlý požár
- ☐ epidemie (nákaza osob)
- ☐ epizootie (nákaza zvířat)
- ☐ migrační vlna
- ☐ hromadné postižení osob-dopravní nehoda

6. Pocítil jste na sobě dopad výše uvedené krize?

- ☐ ano
- ☐ ne

7. Vnímáte pandemii Covid-19 jako závažnou?

- ☐ ano
- ☐ ne

8. Je situace při pandemii Covid-19 rozdílná od předešlých krizových situací?

- ☐ ano
- ☐ ne

9. Byla pro vás pandemie Covid-19 psychicky náročná nebo stresovým faktorem?

- ☐ ano
- ☐ ne

10. Cítíte rozdíl mezi minulou krizovou situací a pandemií Covid-19?

- ☐ ano
- ☐ ne

11. Krizová situace v souvislosti s Covid-19 je rozdílná od minulé:

- ☐ není rozdíl
- ☐ v délce jejího trvání
- ☐ v nedostatku poskytnutých informací
- ☐ v psychické únavě

- ☐ ve fyzické únavě
- ☐ ve striktním dodržování režimových opatření
- ☐ ve zvýšení administrativní zátěže

12. Prodělal jste onemocnění Covid-19?

- ☐ ano
- ☐ ne
- ☐ nevím o tom

13. Jednalo se o rizikový kontakt v souvislosti s výkonem služby?

- ☐ ano
- ☐ ne

14. Měl jste obavu o své zdraví?

- ☐ ano
- ☐ ne

15. Měl jste obavu o své blízké?

- ☐ ano
- ☐ ne

16. Cítil jste dopady krizové situace v osobním životě?

- ☐ ne
- ☐ ano-jaké
 - ☐ minimální kontakt s rodinou
 - ☐ nemožnost cestování
 - ☐ kultura
 - ☐ sport

17. Co pro vás bylo nejvíce náročné při změně výkonu služby?

- ☐ rozdělení na skupiny A/B

- omezení kontaktu s kolegy
- více administrativy
- nové úkoly

18. Cítil jste změnu postoje veřejnosti vůči Policii České republiky?

- ano, nejprve velmi vstřícný přístup, později spíše negativní
- ano-změna k lepšímu
- změna k horšímu téměř hned
- nevnímám změnu

19. Zvýšil se nápad trestné činnosti v době krizové situace?

- ne
- ano-jak
 - domácí násilí
 - občanské soužití
 - četnější majetková kriminalita
 - nedodržování opatření

20. Je rozdíl v charakteristice pachatelů ve srovnání s běžným stavem?

- ne
- ano-jaký
 - zvýšená agrese
 - častěji pod vlivem OPL
 - častěji pod vlivem alkoholu
 - nižší věková hranice pachatelů

21. Jak jste vnímal přístup služebních funkcionářů k policistům, v souvislosti s režimem služeb, vybavením ochrannými prostředky, finančním ohodnocením?

- dostatečná úroveň
- nedostatek ochranných prostředků
- bez připomínek
- pocit zvýšeného tlaku na výkon služby

- nedostatečné finanční ohodnocení
- stejné jako před pandemií Covid-19

Seznam zkratek

IZS-Integrovaný záchranný systém

ČR-Česká republika

HZS-Hasičský záchranný sbor

JPO-jednotka požární ochrany

ZZS-Zdravotnická záchranná služba

RLP-Rychlá lékařská pomoc

RZP-Rychlá zdravotnická pomoc

RV- Rendez vous

LZS-Letecká záchranná služba

PČR-Policie České republiky

ČNR-Česká národní rada

SKPV-Služba kriminální policie a vyšetřování

R PP-Rozkaz policejního prezidenta

ZP PP-Závazný pokyn policejního prezidenta